**********MIXED ADC 606
S55 P3 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

DRAUGAS

PERIODICALS
September 17, 2004
Vol. XCV

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

95-IEJI METAI | PENKTADIENIS - FRIDAY, RUGSĖJO - SEPTEMBER 17, 2004

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-16-04

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

95th ANNIVERSARY

Nr. 179
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Švietimas per sportą. „Lituanicos" futbolo komanda laimėjo. Lietuviai golfą žaidė prie Detroito.
2 psl.

Rusijos prezidentas išnaudoja progą. Europos Sąjunga siekia didesnio darbininkų saugumo.
3 psl.

Mokytojų stovykla Dainavoje. Kryžiaus kalno atlaidai. Nauja anglų kalbos pamoka.
4 psl.

Pagrobtas ir nužudytas generolas.
5 psl.

Lietuvių operos 49-ojo sezono pradžia. Pirmoji turizmo verslo misija JAV kelionių organizatoriams. Prisimenant prof. K. Pakštą.
6 psl.

Sportas

*** Planetos orientavimosi sporto pirmenybėse Švedijoje ketvirtadienį** ilgojoje (17.11 km) distancijoje penkioliktąją vietą tarp vyrų su čeku Michalu Jedlička pasidalijo lietuvis Marius Mažulis. Abiejų sportininkų laikas vienodas — 114 minučių ir 45.0 sekundės.

*** Rusijoje vykstančiame IX Europos kadetų (iki 17 metų) bokso** čempionate ketvirtadienį Egdaras Žemaitis (svorio kategorija iki 46 kg) ketvirtfinalio kovą 2:17 pralaimėjo ukrainiečiui Vasilij Lomančenka. Ukrainos boksininkas, iškopęs į ketvirtfinalį, pirmenybėse užsitikrino mažiausiai bronzos medalį.

*** Pasibaigus Šiaurės Amerikos nacionalinės ledo ritulio lygos** (NHL) ir NHL žaidėjų sąjungos (NHLPA) kolektyvinei darbo sutarčiai, nuo ketvirtadienio lygoje paskelbtas lokautas. Naujosios darbo sutarties NHL ir NHLPA atstovams suderinti taip ir nepavyko. Pusės nesutaria dėl atlyginimų žaidėjams sumažinimo bei ledo ritulininkų atlyginimų ribos įvedimo. Prasidėjus lokautui, NHL komandos negali rengti treniruočių stovyklų, o žaidėjai atleidžiami nuo įsipareigojimų.

*** Kinijos sostinėje vykstančiose ATP serijos „China Open"** vyrų teniso varžybose pralaimėjimą aštuntfinalyje patyrė bei į ketvirtfinalį nepateko ispanas Juan Carlos Ferrero. Ispanijos tenisininką 6:4, 6:4 nugalėjo į ketvirtfinalį iškopęs amerikietis Kevin Kim.

Naujausios žinios

*** Kelius blokavusiems žemdirbiams prokuratūra siūlo skirti areštą.**

*** „Lietuvos telekomas" teigia pareigūnų paimtą įrangą naudojęs teisėtai.**

Valiutų santykis

1 USD — 2.821 LT
1 EUR — 3.452 LT

Prezidento paragintas, V. Junokas palieka Specialiųjų tyrimų tarnybą

Po pokalbio su prezidentu V. Adamkumi (k) iš posto atsistatydina STT direktorius V. Junokas.
Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr.

Vilnius, rugsėjo 16 d. (BNS) — Prezidentas Valdas Adamkus ketvirtadienį pranešė priėmęs Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) vadovo Valentino Junoko atsistatydinimą.

„Įvertinę būtinas sėkmingo darbo sąlygas, nutarėme, kad reikalingas STT žinybos persitvarkymas, ir dėl to aš priėmiau V. Junoko atsistatydinimo pareiškimą", po susitikimo su V. Junoku sakė V. Adamkus.

V. Junokas iš pareigų atleidžiamas nuo spalio 8 dienos.

V. Adamkus padėkojo STT direktoriui „už darbą, kurį jis nenuilstamai dirbo šalinant kyšininkavimą Lietuvoje".

„Tuo pačiu noriu užtikrinti, kad tas darbas bus tęsiamas toliau, griežtai prisilaikant viešumo visose teisėsaugos institucijų grandyse ir išlaikant teisinių normų ribas", sakė prezidentas.

V. Junokas sakė suprantąs, kad jo sprendimas atsistatydinti bus naudingas pradėtų bylų tyrimui ir tarnybos darbui.

„Įvertindamas susiklosčiusią situaciją aplink Specialiųjų tyrimų tarnybą ir valstybėje, aš nusprendžiau, kad mano pasitraukimas iš tarnybos direktoriaus posto padės veiksmingiau tirti pradėtas ikiteisminio tyrimo bylas, leis rezultatyviau, be įvairių vertinimų jas užbaigti, priimti teisme atitinkamus sprendimus", sakė V. Junokas.

Iš pareigų pasitraukiantis STT vadovas tvirtino jokių priekaištų iš prezidento nei dėl „Rubicon" bylos tyrimo, nei dėl savo darbo nesulaukęs.

„Esu įsitikinęs, kad mano atsistatydinimas yra teisingas ir reikalingas tiek valstybei, tiek tarnybai. Būtent veiksmingesnis bus tyrimas tada, kai nebus galimybių interpretacijoms, spekuliacijoms, kad galbūt ponas Junokas kažką veikė, kažkur dalyvavo, kažką kurpė", sakė V. Junokas.

V. Junokas priminė, kad per trejus metus iš 336 teismuose pagal STT medžiagas išnagrinėtų baudžiamųjų bylų, išteisinti tik 9.6 proc. kaltinamųjų.

„Jei kuri nors ikiteisminio tyrimo žinyba Lietuvoje galėtų turėti tokius rezultatus, norėčiau žinoti", sakė V. Junokas.

Paklaustas, ar pasiūlė prezidentui jį galinčio pakeisti pareigūno pavardę, V. Junokas atsakė, kad tai nėra jo kompetencija. Pats V. Junokas teigė nežinantis, kuo užsiims po spalio 8 dienos. Jis tvirtino, kad STT niekada **Nukelta į 5 psl.**

Prezidentas linki balsuoti vadovaujantis protu ir sąžine

Vilnius, rugsėjo 16 d. (BNS) — Artėjančiuose Seimo rinkimuose prezidentas Valdas Adamkus nerems jokių konkrečių politinių jėgų, tačiau neketina likti tik pasyvus rinkimų kampanijos stebėtojas.

Tokią nuostatą V. Adamkus išdėstė ketvirtadienį susitikime su nevyriausybinių organizacijų atstovais.

„Tikiuosi, kad mūsų žmonės pasinaudos savo rinkimų teise ir, vadovaudamiesi protu bei sąžine, pasisakys už stiprią ir demokratišką Lietuvos valstybę", sakė V. Adamkus.

Prezidentas teigė siekiantis, kad į Seimą pakliūtų sąžiningi, nepriekaištingos reputacijos, patyrę, aiškias vertybes išpažįstantys ir konkrečias idėjas bei realų jų įgyvendinimą siūlantys žmonės.

Prezidentas teigia neremsiantis nė vienos konkrečios partijos, susivienijimo ar kandidato, nes nepriklauso jokiai politinei partijai ir tarnauja visiems Lietuvos žmonėms.

„Tačiau turiu savo vertybines pažiūras ir aiškią valstybės viziją, kurią stengiuosi išdėstyti Lietuvos rinkėjams", sakė V. Adamkus.

Kad sumažėtų populizmo per rinkimų kampaniją prezidentas nori, kad rinkėjai būtų kuo geriau informuoti apie politinių partijų programų nuostatas.

„Politines partijas vertinsiu pagal tai, kaip aiškiai ir konkrečiai kiekviena partija dėstys, ką žada nuveikti valdžioje ir kaip realybėje ji įgyvendintų savo pažadus", teigė V. Adamkus.

M. Lukšienei įteiktas UNESCO medalis

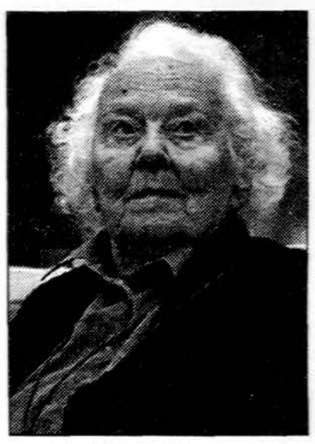

Meilė Lukšienė
Tomo Černiševo (ELTA) nuotr.

Vilnius, rugsėjo 15 d. (ELTA) — Lietuvos švietimo reformos pradininkei daktarei Meilei Lukšienei valstybės vadovai įteikė vieną prestižiškiausių UNESCO apdovanojimų — Jan Amos Comenius medalį.

Garbingą UNESCO apdovanojimą yra pelnę tik apie 60 pasaulio žmonių. M. Lukšienei jis suteiktas „už darbus tvirtinant švietimą kaip demokratinės, modernios Lietuvos valstybės pagrindą".

„Tai, kas šiandien man daiktiškai paduota, priklauso mums visiems čia esantiems ir dar šimtams tūkstančių, dirbančių švietimo srityje, bet jokiu būdu ne man", sakė Vilniaus rotušėje pagerbta M. Lukšienė.

„Eidami švietimo reformos keliu jautėme, kad mūsų darbas skirtas visai tautai ir kiekvienam žmogui atskirai. Tas jausmas mus vienijo daugelį metų. Buvome labai artimi ir atsidėję darbui. Ir ne asmenys čia buvo svarbu, o bendras reikalas — kad mūsų tauta atsikeltų, atsistatytų mūsų valstybė ir kiekvienas žmogus išsilaisvintų iš slogučio", prisiminė daktarė.

Garbingo apdovanojimo teikimo ceremonijoje dalyvavęs prezidentas Valdas Adamkus, užsienio reikalų, kultūros, švietimo ir mokslo ministrai švietimo reformos pradininkę sveikino kreipdamiesi žodžiu „mokytoja".

„Leiskite kreiptis į jus šiuo garbingiausiu pasaulyje vardu, nes mokytoja jus gali vadinti visa Lietuva", sakė UNESCO geros valios ambasadorius V. Adamkus.

Prezidentas prisiminė pirmuosius Lietuvos nepriklausomybės metus, kai M. Lukšienė pradėjo Lietuvos švietimo reformą, publikavo mokslinius darbus, iš kurių mokėsi ir būsimieji, ir dirbantys mokytojai.

Šių metų rugpjūčio 20 dieną 91 metų sukaktį atšventusi M. Lukšienė prieškariu mokėsi Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijoje, studijavo Vytauto Didžiojo universitete. Vėliau mokytojavo gimnazijoje, dėstė tuometiniame Kauno valstybiniame ir Vilniaus universitete. Pastarajame kurį laiką vadovavo Lietuvių literatūros katedrai, vėliau dirbo mokslinį darbą Pedagogikos institute.

Daktarė yra daugelio aktualių mokslinių darbų autorė, tautinės mokyklos propaguotoja, Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio iniciatyvinės grupės narė. Mokslininkė apdovanota Didžiojo kunigaikščio Gedimino V laipsnio ordinu.

Lietuvoje ir kaimyninėse valstybėse J. A. Comenius medaliu iki šiol nebuvo apdovanotas nė vienas švietimo žmogus.

Tarp pasieniečių įsiplieskė kova dėl valdžios

Vilnius, rugsėjo 16 d. (BNS) — Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas Alvydas Sadeckas teigia, kad karas tarp Valstybės sienos apsaugos tarnybos (VSAT) vadovo ir tarnybos operatyvininkų tapo itin rimta problema, trikdančia šios institucijos veiklą.

Tai Seimo komiteto vadovas pareiškė po trečiadienį surengto posėdžio, kuriame įtemptus tarpusavio santykius aiškinosi VSAT vadovas Jurgis Jurgelis ir tarnybos Operatyvinės veiklos valdybos pareigūnai.

Pastaruoju metu žiniasklaidoje pasirodė rašiniai, kuriuose griežtai kritikuojamas J. Jurgelis, tačiau pats VSAT vadas teigė, kad tikrovės neatitinkančias žinias skleidžia prieš jį kovojantys VSAT pareigūnai.

Dienraščio „Lietuvos rytas" teigimu, J. Jurgelio bei VSAT Operatyvinės veiklos valdybos atstovų konflikto priežasčių gali būti kelios. Pagrindinė versija — prieš pusmetį tapęs tarnybos vadovu J. Jurgelis pradėjo reformas, kurios mažina tarnybos operatyvininkų įtaką.

Neatmetama, kad prieš J. Jurgelį svetimomis rankomis kovoja iš pareigų pašalintas buvęs VSAT vadovas Algimantas Songaila.

Šis pareigūnas neteko posto po to, kai išaiškėjo jo glaudūs ryšiai su skandalinga verslininke Renata Smailyte.

Lietuvos neįgalieji Vilniui dovanojo šventę

Vilnius, rugsėjo 16 d. (ELTA) — Ketvirtadienį iš visos Lietuvos į tradicinį renginį „Šventė tau, Vilniau" suvažiavę neįgalieji sostinei dovanojo dainas, šokius ir spektaklius. Katedros aikštėje 80 palapinių miestelį pasistatę vaikai ir suaugusieji praeiviams siūlė pirkti savo rankdarbių ir nuoširdžiai šypsojosi giriami už subtilumą ar išmonę.

Šiemet antrą kartą organizuojamas Lietuvos neįgaliųjų renginys į sostinę sukvietė apie 2,000 neįgalių žmonių iš 11 visuomeninių organizacijų, neįgaliųjų ugdymo, reabilitacijos centrų, mokyklų, klubų ir pensionatų.

Iškilmingame šventės atidaryme grojo garsus neįgaliųjų orkestras „Spalvų muzika", vaikų popgrupė „Hey!", renginio dalyvius sveikino socialinės apsaugos ir darbo ministrė Vilija Blinkevičiūtė.

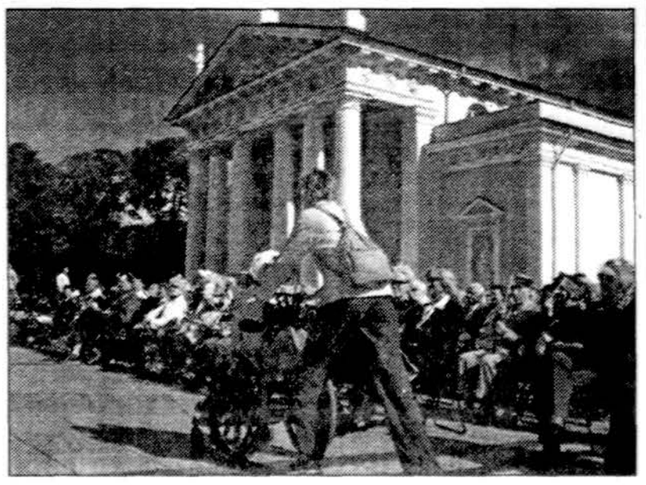

Vilniuje — didžiausia žmonių su negalia šventė. Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr.

Katedros aikštėje ir Gedimino pilies papėdėje sukosi šokėjų poros, skambėjo muzika, vaidino mėgėjų teatrai. Savo darbus eksponavo ir pardavinėjo keramikai, medžio drožėjai, gėlininkai ir tapytojai.

Užsukę į šventę vilniečiai buvo kviečiami dalyvauti konkursuose, žaidimuose, susipažinti su Lietuvos neįgaliųjų organizacijų bei tarnybų darbu.

Jurij Borisov leista gyventi Lietuvoje ne ilgiau kaip metus

Vilnius, rugsėjo 16 d. (BNS) — Migracijos departamentas išdavė leidimą laikinai gyventi Lietuvoje nušalintojo prezidento Rolando Pakso buvusiam rinkimų kampanijos finansuotojui, Rusijos piliečiui Jurij Borisov.

Laikinai gyventi Lietuvoje J. Borisov leidžiama ne ilgiau, negu vienerius metus.

Leidimas laikinai gyventi Lietuvoje galioja, kol Vilniaus apygardos administracinis teismas išnagrinės laikinai sustabdytą administracinę bylą ir priims sprendimą, ar išsiųsti šį Rusijos pilietį iš Lietuvos. Tačiau J. Borisov leidžiama laikinai būti Lietuvoje ne ilgiau negu vienerius metus.

Migracijos departamento direktorius Almantas Gavėnas ketvirtadienį sakė, kad leidimas J. Borisov laikinai gyventi Lietuvoje suteiktas, nes buvo gautas jo formalus prašymas, o šį balandį įsigaliojęs įstatymas leidžia išduoti laikiną leidimą, kai žmogaus negalima išsiųsti.

J. Borisov — pirmas asmuo, kuris įsigaliojus naujam užsieniečių teisinės padėties įstatymui, gavo laikinąjį leidimą gyventi Lietuvoje, kol paaiškės jo likimas.

„Mes kreipėmės dėl leidimo todėl, kad sustojo visi procesai administraciniame teisme", sakė J. Borisov advokatas Adomas Liutvinskas.

„Aš sprendimą sveikinu. Nors laikinai leido gyventi Lietuvoje, nes buvau tarp žemės ir dangaus", sakė J. Borisov.

Rugpjūčio 12 d. Vilniaus apygardos administracinis teismas sustabdė šio Rusijos piliečio bylą dėl išsiuntimo iš Lietuvos. Teismas nusprendė nenagrinėti jos, kol bus išnagrinėta grasinimų tuometiniam prezidentui R. Paksui byla, kur J. Borisov įtariamas šantažu.

Daugiau kaip pusė gyventojų patenkinti demokratija

Vilnius, rugsėjo 16 d. (BNS) — Daugiau kaip pusė Lietuvos gyventojų yra patenkinti demokratine santvarka, tačiau dar trečdalis mano, kad demokratija nėra tinkama santvarka tvarkai valstybėje palaikyti, rodo tyrimas.

Rinkos analizės ir tyrimų grupės RAIT atliktos apklausos metu buvo pateiktas klausimas „Ar pritariate teiginiui, kad demokratinė sistema nėra tinkama tvarkai valstybėje palaikyti?"

Pagal tyrimą, dauguma (63.4 proc.) Lietuvos gyventojų visiškai nepritaria (13.6 proc.) arba nepritaria (49.8 proc.) teiginiui, kad demokratinė sistema nėra tinkama tvarkai valstybėje palaikyti.

Tuo tarpu 30.2 proc. Lietuvos gyventojų sutinka (iš jų 3.7 proc. visiškai pritaria ir 26.5 proc. pritaria), kad demokratija nėra tinkama sistema tvarkai valstybėje palaikyti.

Darbo partijos kandidatai į Seimą — milijonieriai

Vilnius, rugsėjo 16 d. (BNS) — Darbo partijos vadovo Viktoro Uspaskicho turtas, įskaitant privalomą registruoti turtą ir paskolintas lėšas, siekia 49 mln. litų, o jo partijos kandidatų sąrašo pirmajame 30-tuke yra dar aštuoni milijonieriai.

Tai paaiškėjo Vyriausiajai rinkimų komisijai (VRK) paskelbus kandidatų pateiktas deklaracijas.

V. Uspaskichas savo deklaracijoje nurodė turįs privalomo registruoti turto už 2.4 mln. litų, vertybinių popierių už 37.2 mln. litų, 3.6 mln. litų piniginių lėšų ir dar 5.9 mln. litų yra paskolinęs.

V. Uspaskichas teigė kartu su žmona turįs turto už 152 mln. litų.

Trečiuoju numeriu kandidatų sąraše įrašytas Vakarų Lietuvos pramonės ir finansų sąjungos prezidentas Antanas Bosas deklaravo 46.6 mln. litų turtą, įskaitant privalomą registruoti turtą ir paskolintas lėšas.

Turto deklaracijoje savo darboviete A. Bosas nurodė Lietuvos ir JAV UAB „Itera Lietuva". Praėjusiais metais jis uždirbo 6.9 mln. litų.

Likusių septynių Darbo partijos milijonierių turtas svyruoja nuo 12.6 iki 1 milijono litų, įskaitant vertybinius popierius ir paskolintus pinigus.

SPORTO APŽVALGA

PIRMOJO VILNIAUS MARATONO NUGALĖTOJAI

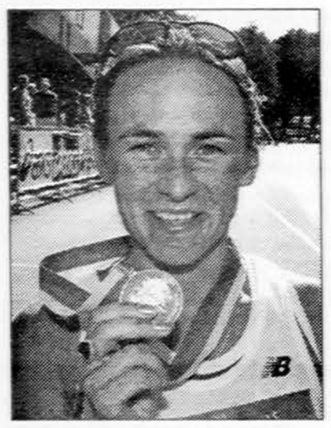

Vilniaus maratono nugalėtoja K. Saltanovič.

Tomo Černiševo (Elta) nuotr.

Pirmojo tarptautinio Vilniaus bėgimo maratono nugalėtojais rugsėjo 11 d. tapo vilnietė Kristina Saltanovič ir Latvijos atstovas Dmitrij Slesarionok.

Maratone dalyvavo per 250 bėgikų iš dvylikos šalių — Anglijos, Austrijos, Baltarusijos, Estijos, Japonijos, JAV, Latvijos, Lenkijos, Suomijos, Švedijos, Vokietijos ir Lietuvos. Finišą pasiekė 190 bėgikų.

42 km 195 m. distanciją 21 metų D. Slesarionok įveikė per 2 val. 23 min. 35 sek. Antrąją vietą užėmė baltarusis Aleksandr Labučenka. Jis nuo nugalėtojo atsiliko 27 sek. Trečias finišavo šiaulietis Česlovas Kundrotas. Jis nugalėtojui pralaimėjo 10 min. 45 sek.

Greičiausia tarp moterų buvusi K. Saltanovič trasoje užtruko 2 val. 29 min. 10 sek. 29 metų sportinio ėjimo atstovė maratono distanciją bėgo pirmą kartą. „Dalyvauti bėgimo maratone buvo viena mano senų svajonių, — Eltos korespondentui sakė K. Saltanovič. — Iš pradžių aš bijojau, kad gali pritrūkti jėgų. Buvo labai sunku, bet apie pasitraukimą iš varžybų negalvojau".

Antra liko orientacininkė vilnietė Giedrė Voverienė. Ji nuo nugalėtojos atsiliko 8 min. 56 sek. Trečiąją vietą užėmė baltarusė Julija Bubenko — 3 val. 8 min. 38 sek.

Tarptautinis Vilniaus maratonas, kurį organizavo Vilniaus miesto savivaldybė, prekybos tinklas „Maxima" ir Lietuvos lengvosios atletikos federacija, išaugo iš kasmet rugsėjį vykusio tradicinio 10 km bėgimo plentu „Maxima taurė".

Maratono dalyviai startavo ir finišavo ant Karaliaus Mindaugo tilto prie Vilniaus koncertų ir sporto rūmų. Kartu su tarptautiniu Vilniaus maratonu vyko ir Lietuvos maratono čempionatas. Pirmąją vietą iškovojo Č. Kundrotas, aplenkęs vilnietį Darių Sadecką (2:42.25) ir panevėžietį Dainių Gorskį (2:45.45). Tarp moterų pirmąją vietą iškovojo K. Saltanovič, antra liko G. Voverienė, o trečia — kaunietė Sada Bukšienė (3:21.17).

Mažiau pasirengusių, bet mėgstančių bėgti ir norinčių pajusti maratono dvasią dalyvių laukė mini maratono „Maxima taurė — 2004" (4,2 km) trasa Vilniaus senamiesčio gatvėmis. Šias varžybas, kuriose dalyvavo 2,500 bėgikų, laimėjo klaipėdietis Egidijus Rupšys (13 min. 23 sek.) ir vilnietė Laura Asadauskaitė (15 min.35 sek).

(Elta)

IETIES METIKAS PAGERINO LIETUVOS REKORDĄ

Tarptautinėje lengvosios atletikos varžybose „Atleticky most" Slovakijoje rugsėjo 11 d. Lietuvos ieties metikas Tomas Intas 70 cm pagerino šalies rekordą. 23 metų kaunietis įrankį nuskraidino 82 m 94 cm.

Ankstesnis Lietuvos rekordas — 82 m 24 cm — nuo 2000 metų liepos 23 dienos priklausė Artūrui Jurkšui. T. Intas varžybose Slovakijoje užėmė antrąją vietą. Lietuvis nusileido tik olimpiniam vicečempionui Latvijos atstovui Vadim Vasilevskij, kuris ietį numetė 83 m 56 cm.

Rutulio stūmimo varžybose Vytas Druktenis (15 m 57 cm) buvo penktas, o šuolio į aukštį rungtyje Aurelijus Eirošius (2 m 10 cm) užėmė šeštąją vietą.

(Elta)

Švietimas per sportą

Pakilimas po ką tik pasibaigusių Atėnų olimpinių žaidynių teikia naujų impulsų švietimo per sportą idėjų įgyvendinimui, o neseniai išgyventi olimpiniai įspūdžiai padeda tiesiogiai pajusti sporto kaip socialinio reiškinio poveikį. Šios mintys buvo akcentuojamos rugsėjo 14 d. Vilniaus universiteto surengtoje mokslinėje konferencijoje „Švietimas per sportą", kurioje pranešimus skaitė Lietuvos sporto vadovai ir sporto mokslininkai bei pedagogai, dalijęsi mintimis, kaip išnaudoti sporto galimybes švietėjiškoje veikloje.

Konferencija buvo skirta šiemet pažymimoms jubiliejinėms sukaktims — Vilniaus universiteto įkūrimo 425 metų sukakčiai ir Lietuvos olimpinio judėjimo 80-mečiui.

„Šiandienos sportas yra didžiulis socialinis reiškinys, o jo galia ir masiškumu visi mes turėjome progą įsitikinti per olimpiečių sutiktuves Vilniaus Katedros aikštėje", — sakė Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) prezidentas Artūras Poviliūnas. Savo pranešime jis daugiausia dėmesio skyrė tarptautinio olimpinio judėjimo aspektams, akcentuodamas, kad pastaraisiais metais iškilusios korupcijos, gigantomanijos ir komercializacijos problemos privertė Tarptautinį olimpinį komitetą (IOC) pasukti permainų keliu. Tačiau naujasis IOC vadovas Jacques Rogge kol kas nuosekliai laikosi savo pozicijų ir vykdo numatytą permainų programą.

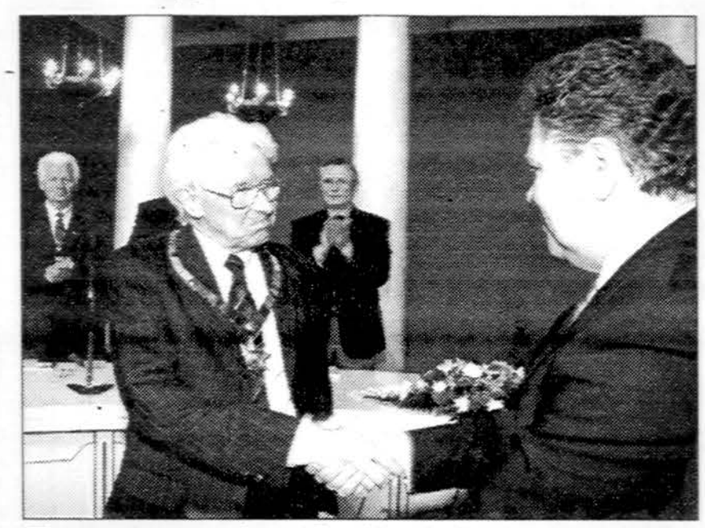

Vilniaus universiteto rektoriui Benediktui Juodkai (kairėje) Garbės ženklą įteikia LTOK prez. Artūras Poviliūnas.

Alberto Pliadžio (Elta) nuotr.

Apibendrindamas pasaulines olimpizmo vystymosi tendencijas ir jų atspindį Lietuvoje, LTOK vadovas išreiškė įsitikinimą, kad „tai, kas daroma, nuteikia optimistiškai ir nesudaro jokio pagrindo nusivylimams".

Kūno kultūros ir sporto departamento generalinio direktoriaus pavaduotojo profesoriaus Algirdo Raslano įsitikinimu, šiandieniniame pasaulyje sportas tapo gana agresyvia kultūros dalimi, todėl natūraliai iškyla klausimas, ar rinkos ekonomika neviršys socialinių dalykų ir humanistinių vertybių? Jo teigimu, labai svarbu, kad tikrosios sporto vertybės jaunimui turėtų prasmę ir būtų puoselėjamos ateityje.

Vienas Lietuvos sporto vadovų akcentavo, jog kaip tik nuo aukštųjų mokyklų priklauso žengimas į priekį sporto intelektualėjimo srityje, ir pasidžiaugė, kad rektorių konferencija neabejinga sporto klausimams, ir palaiko šias idėjas.

Iš viso mokslinei konferencijai buvo pateikta 17 pranešimų, apimančių įvairius švietimo ir mokslo aspektus — nuo antikos idėjų iki šių dienų jaunimo fizinio aktyvumo tyrimų.

(Elta)

LIETUVOS KREPŠININKIŲ PERGALĖ PRIEŠ ITALES

Lietuvos moterų krepšinio rinktinė rugsėjo 8 d. pergalingai pradėjo Europos čempionato atrankos turnyrą, pirmosiose A grupės rungtynėse namuose įveikusios Italijos ekipą 70:62 (22:14, 18:15, 13:12, 17:21).

Daugiausia taškų nugalėtojoms pelnė Sandra Valužytė — 20, Jurgita Štreikimytė — Virbickienė ir Irena Baranauskaitė surinko po 13 taškų.

Kitas rungtynes lietuvės žais svečiuose su Prancūzija, kuri trečiadienį išvykoje nugalėjo Vengrijos komandą 62:54.

(Elta)

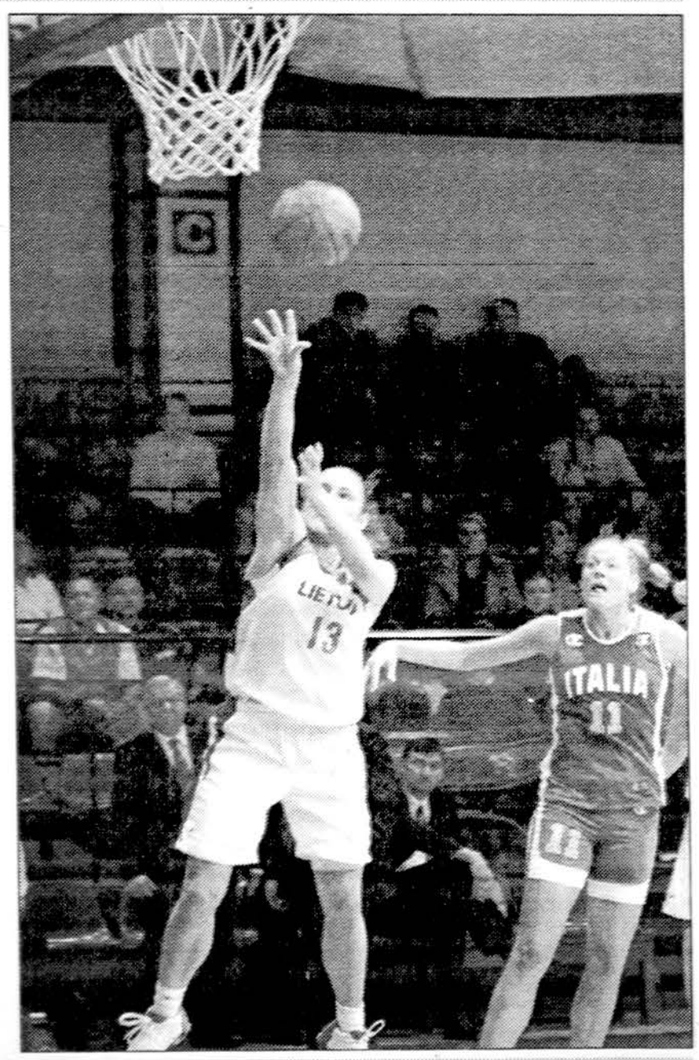

Europos čempionato atrankos turnyro pirmosiose rungtynėse (prieš Italijos komandą) daugiausia taškų lietuvių krepšininkių komandai pelnė Sandra Valužytė (kairėje).

Valdo Kopūsto (Elta) nuotr.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: $100.00. Foreign countries $115.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	$100.00	$60.00	$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$115.00	$65.00	$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$60.00	$45.00	$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$65.00	$50.00	$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	$500.00	$250.00	
Reguliariu paštu	$100.00	$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	$160.00	$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	$55.00		

Vyriausia redaktorė – **Danutė Bindokienė**
Administratorius – **Valentinas Krumplis**
Moderatorius – **kun. Viktoras Rimšelis**

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas: **administracija@draugas.org**
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS–ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd. St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155.

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak. Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Penkiakovininkas Andrejus Zadneprovskis už gerą pasirodymą vasaros olimpinėse žaidynėse Atėnuose, Lietuvoje buvo apdovanotas BMW automobiliu.

Mykolo Ambrazo (Elta) nuotr.

„LITUANICOS" FUTBOLININKAI LAIMĖJO 5–0

Mažai kas iš lietuvių sirgalių tikėjosi, kad praėjusį sekmadienį Lemonte įvykęs pirmenybinis susitikimas prieš lenkų „Legovijos" vienuolikę baigtusi triuškinančiu mūsiškių laimėjimu. O jis iš tiesų buvo įspūdingas — net 5–0, vienas didžiausių kelių metų laikotarpyje (neskaitant salės futbolo pirmenybių).

Tokia aiškia, įtikinančia pergale buvo pavaišinti gausūs „Lituanicos" futbolininkų sirgaliai, užsukę į Pasaulio lietuvių centrą, kur tuo pačiu metu vyko ir PL centro suruošta gegužinė bei vaikų gatvės krepšinio turnyras. Todėl čia maišėsi kamuolių dūžių ir muzikos garsai su įsiaudrinusios publikos šūkavimais. Termometrui rodant 86 laipsnius pagal Fareinheito skalę, žaidėjai turėjo išlieti nemažai prakaito. Ne ką geriau jautėsi ir žiūrovai, kurių dalis nuo saulutės slėpėsi medžių pavėsyje, gaivindamiesi šaltais gėrimais.

„Lituanicos" futbolo žaidėjas Linas Jakovlevas per pirmąsias dvejas šio sezono rungtynes pelnęs 3 įvarčius.

E. Šulaičio nuotr.

Nepaisant, kad galutinė rungtynių pasekmė skelbė didelį rezultatą, tačiau žaidimo pradžioje neatrodė, jog lietuviams bus lengva duona. Apskritai, pirmajame kėlinyje krito tik vienas įvartis, kuomet 20–oje minutėje greitasis Linas Jakovlevas iš arti ženklino 1–0.

Pertraukos metu naujasis lietuvių komandos treneris Algimantas Šalkauskas davė gerų pamokymų, nes po jų lietuviai pradėjo triuškinantį žygį į pergalę. Antrojo kėlinio 15 min. Viktoras Olšanskas įkirto antrąjį, o po trijų minučių — Audrius Zinkevičius pridėjo ir trečiąjį įvartį.

Tada 28 min. vėl pasižymėjo L. Jakovlevas (tai jau buvo jo trečiasis įvartis per dvejas šio sezono rungtynes). Nidijus Puškorius 39–oje min. baigė įvarčių seriją, nuginkluojant lenkus net 5–0.

Kaip atrodė, šį kartą visi vyrai stengėsi ir klausė trenerio nurodymų, tad ir pasekmė buvo geresnė. Nors „Legovijos" komanda, laimėjo „Metropolitan" lygos I divizijos čempionatą, neatrodo, jog galės įsitvirtinti „major" divizijoje, kur žaidimo lygis yra gana aukštas.

E. Š.

„MAROONS" — KITAS VARŽOVAS

Rugsėjo 19 d. „Lituanicos" futbolininkai keliaus į Elmwood Park, IL, kur žais prieš stiproką „Maroons" komandą. Rungtynių vieta — vidurinės mokyklos stadionas netoli First Avenue, Fullerton gatvėje. Tai Elmwood Park High School aikštė. Rungtynių pradžia — 3 val. p.p.

Pirmose šio sezono rungtynėse įveikusi „Legoviją", praėjusį sekmadienį „Maroons" komanda turėjo nusileisti „Vikings" vienuolikei. Tačiau savoje aikštėje šį sekmadienį „Maroons" vyrai, be abejo, stengsis atsigriebti, o lietuviai, žinoma, norės savo taškų kraitį dar padidinti.

Norisi atkreipti dėmesį, jog praėjusį rudenį per 8 rungtynes mūsiškiai įstengė sugriebti tik 5 taškus. Tuo tarpu dabar per du pirmuosius susitikimus jie jau turi 4 taškus. Reikia palinkėti panašios sėkmės jiems ir ateityje.

E. Š.

LIETUVIAI GOLFININKAI ŽAIDĖ PRIE DETROITO

Rugsėjo mėnesio pirmąjį savaitgalį šalia Detroito įvyko šių metų ŠALFASS–gos golfo turnyras, kuris sutraukė net 140 dalyvių iš JAV ir Kanados. Apie jį mums papasakojęs, didelis golfo entuziastas, čikagietis Vytas Vaitkus, sakė, jog turnyras buvo gerai pravestas ir atvykusieji svečiai buvo patenkinti.

Čia vyko komandinės ir individualios varžybos vyrų ir moterų grupėse. Vyrų grupėje pirmą vietą laimėjo Detroito komanda, toliau palikusi Cleveland ir Čikagos atstovus. Moterų grupėje pirmosiomis irgi buvo detroitietės, o antrą vietą iškovojo Čikagos golfininkės.

Individualiose varžybose pirmąją vietą nusinešė Saulius Petrulis (Detroitas), antruoju liko irgi Detroito žaidėjas Viktoras Memėnas. Trečias buvo Tomas Vaitkus iš Čikagos. Iš moterų geriausiai pasirodė torontietė Darija Deksnytė, o po jos buvo čikagietė Aldona Vaitkienė.

E. Š.

LIETUVIŲ FONDO GOLFO TURNYRAS

Rugsėjo 19 d. Old Oak Country Club golfo laukuose bus pravestas jau dešimtasis Lietuvių fondo golfo turnyras. Jo vyriausiuoju organizatoriumi yra Vytas Vaitkus — Lietuvių fondo valdybos narys.

Jis teigia, kad šį kartą yra užsiregistravęs rekordinis dalyvių skaičius — net 84 golfo entuziastai. Donald Petkus — to paties vardo laidojimo biuro savininkas, čia rezervavo net 8 vietas sau ir savo draugams. Varžybos prasidės šį sekmadienį 11:15 valandą ryto, o vakarienė — 5 valandą vakaro.

E. Š.

Lietuvos Vyčių seimo, vykusio š.m. rugpjūčio 5–8 d. Secaucus, NJ, dalyviai ir svečiai.

Reginos Juškaitės-Švobienės nuotrauka.

EUROPOS SĄJUNGA SIEKIA DIDESNIO SAUGUMO STATYBŲ SEKTORIUJE

ANATOLIJUS LAPINSKAS

Kasmet pasaulyje darbe susižeidžia apie 250 mln. darbuotojų, 160 mln. — suserga profesinėmis ligomis, 2 mln. — žūsta. Kone 250 mln. vaikų dirba rizikingomis ir kenksmingomis sveikatai sąlygomis. Europos Sąjungos valstybėse per metus darbe žūsta apie 8,000 darbuotojų, t.y. 100,000 darbuotojų tenka 5 žuvusieji darbe (Lietuvoje 2003 m. — 9.4 žuvusių 100,000 darbuotojų).

Būtina gerinti saugą ir sveikatą darbe

Iki 1,300 gyvybių kiekvienais metais galima būtų išgelbėti ir 850,000 nelaimingų atsitikimų išvengti, sugriežtinus saugos ir sveikatos darbe standartus Europos statybvietėse — teigiama Europos saugos ir sveikatos darbe agentūros (European Agency for Safety and Health at Work) pranešime.

Ispanijos Bilbao mieste įsikūrusi ES agentūra šių metų balandžio 30 d. pradėjo kasmetę saugos ir sveikatos darbe kampaniją. Jos kulminacija įvyks spalio 18–22 d., Europos saugos ir sveikatos savaitės metu.

Ko siekia ši darbų saugos akcija? Jos tikslas — paversti Europą saugia ir sveika vieta darbui, skatinti veiklą, mažinančią pavojus darbe. Tai kasmetis Europos darbuotojų saugos ir sveikatos įvykis, palaikomas visų Europos Sąjungos narių, Europos Komisijos ir Parlamento, profesinių sąjungų ir darbdavių federacijų. Saugos darbe renginiai vyks visose ES valstybėse — tarp jų ir Lietuvoje, taip pat ir kitose Europos šalyse, nepriklausančiose ES.

Lietuvoje dar daug saugos pažeidimų

Artėjanti Europos saugos darbe savaitė — proga paminėti kelis faktus, trumpai nusakančius darbuotojų saugos ir sveikatos padėtį Lietuvoje. Kasmet mūsų šalyje įvyksta apie 100 mirtinų ir apie 160 sunkių nelaimingų atsitikimų, pripažįstamų susijusių su darbu. Nors mirtinų nelaimingų atsitikimų skaičius pastaraisiais metais nusistovėjo 100 atvejų lygmeniu, pernai jų įvyko gerokai daugiau — 112.

Beveik 80 proc. nelaimingų atsitikimų įvyksta transporto, statybos, apdirbamosios pramonės, energetikos įmonėse. Įvykiai dažnai susiję su pavojingomis medžiagomis, potencialiai pavojingų įrenginių eksploatacija. Vis didėja nelaimingų atsitikimų, susijusių su autoįvykiais, beveik ketvirtadalis juose nukentėjusių darbuotojų buvo sužaloti komandiruotėse užsienyje. Metai iš metų nemaža dalis mirtinų sužeidimų patiriama dėl kritimo iš aukščio; pusę mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe sudaro mirtys dėl patirtų galvos sutrenkimų.

2003 metais Lietuvos statybos įmonėse įvyko 443 nelaimingi atsitikimai darbe, iš jų 370 lengvų, 53 sunkūs ir 20 mirtinų.

Per paskutinius dvejus metus išaugo mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe skaičius, įvykusių neblaiviems darbuotojams — beveik trečdalis mirtinų nelaimingų atsitikimų darbo vietose įvyko neblaiviems darbuotojams. Trečdalis sunkiai ir mirtinai sužeistų buvo neblaivūs statybos, ketvirtadalis — pramonės įmonių darbančiųjų. Darbuotojai, būdami neblaivūs, nepakankamai reaguoja į situaciją ir nukrenta nuo laiptų, nugriūna, patenka į veikiantį mechanizmą (į ruloninį presą, į transporterį, tekinimo stakles, sužalojami važiuojančio traktoriaus ar į automobilio ir pan.)

Pastaruoju metu pasireiškia pavojingų veiksnių — triukšmo ir vibracijos — ankstesnių metų poveikio padariniai: jų sukeltos ligos sudaro daugiau nei 80 proc. visų profesinių ligų. Padidėjo dėl klausos pakenkimo nustatytų profesinių ligų skaičius, nustatyta daugiau profesinių ligų dėl cheminių medžiagų ir darbo įtampos poveikio.

Darbo inspektorių tikrinimai rodo, kad nelaimėms darbe užkirsti įmonės dar dažnai nesiima priemonių, numatytų darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktuose — profesinė rizika įvertinta mažiau nei pusėje tikrintų įmonių, nors tai būtina padaryti kiekvienam darbdaviui.

Skaudžiais padariniais, kai rizika iš esmės nebuvo įvertinta, nesilaikyta priešgaisrinės, elektros saugos bei darbuotojų apsaugos nuo cheminių veiksnių reikalavimų, pernai baigėsi avarija „Ukmergės gelžbetonyje", tuoj po to nukentėjo trys darbuotojai prie suskystintų dujų degalinės požeminių dujų rezervuarų bendrovėje „Dujasta" Šilutėje. Neįvertinus rizikos darbuotojų saugai ir sveikatai, į stacionarią azoto rūgšties laikymo talpyklą buvo supilta druskos rūgštis ir įvyko gamybinė avarija Panevėžio „Kalnapilyje".

Šiųmetė saugos kompanija skirta statyboms

Europos saugos ir sveikatos kampanija kasmet skiriama vis kitai temai. Pernai ji buvo skirta pavojingų medžiagų keliamam pavojui išvengti — „Pavojingos medžiagos — elkimės atsargiai", šiemet ji skirta statyboms ir pavadinta „Statykime saugiai" (Building in Safety).

Europos saugos ir sveikatos darbe agentūros direktorius Hans–Horst Konkolewsky pareiškė, kad svarbiausias šiųmetės kampanijos tikslas — „kelti statybų rizikos supratimą, ypač vidutinėse ir smulkiose įmonėse, kuriose dirba daugiau kaip 80 proc. statybininkų".

Statybos yra viena stambiausių Europos pramonės sričių su metine 900 mlrd. eurų apyvarta ir daugiau kaip 12 mln. darbuotojų vien tik senojoje 15 narių Europos Sąjungoje. Tačiau statybų saugos ir sveikatos registras yra vienas blogiausių; ES duomenimis, darbo sąlygos statybose 3 kartus pavojingesnės nei dirbant kitur, statybose įvyksta 2 kartus daugiau mirtinų nelaimingų atsitikimų nei kituose pramonės sektoriuose. Skeleto–raumenų sistemos ligų paplitimas, taip pat buvimo kenksmingoje aplinkoje trukmė taip pat viršija kitų sektorių rodiklius.

Visa tai verslui ir mokesčių mokėtojams atneša 75 mlrd. eurų nuostolių per metus, neskaitant žmonių kančių. Apskaičiuota, kad statybų kainos pakyla 8.5 proc. dėl blogų saugos ir sveikatos darbe sąlygų.

Nuogąstaujama, kad ES plėtra pablogins ir šiaip sunkią padėtį Europos statybose, nes tyrimai rodo, kad dauguma naujųjų ES šalių statybininkų savo saugą ir sveikatą darbe vertina kaip rizikingą.

2004 metų kampaniją lydės tūkstančiai renginių — nuo kvalifikacijos kėlimo iniciatyvų ir darbo saugos propagavimo iki seminarų ir praktinių užsiėmimų 31 Europos šalyje, tarp jų senosiose ir naujosiose ES šalyse.

Kitos reikšmingos Europos statybų organizacijos — Europos statybų pramonės federacija, Europos statybininkų ir medžio darbininkų federacija parėmė kampaniją, kviesdamos bendradarbiauti ne tik statybines organizacijas, bet ir klientus bei architektus, siekiant statybos darbų rizikos supratimą pakelti į aukštesnį lygį.

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Reikia tik mokėt pasinaudoti

O Rusijos prez. Vladimir Putin sugeba pasinaudoti kiekviena proga, kad sustiprintų savo galias ir dar labiau įsitvirtintų valdžioje. Vėliausia tokia proga atsirado, kai teroristai pirmąją mokslo metų dieną buvo užėmę vieną Rusijos pakraščių — Beslan miesto — mokyklą. Įkaitų drama baigėsi tragiškai moksleiviams, jų tėvams, mokytojams ir artimiesiems, bet galbūt kaip tik į gera išėjo V. Putin, kuris tuoj pareiškė, kad sėkminga kova su teroristais bus tada, kai prezidentas turės galią panaudoti ginklus, kokie, jo nuomone, bus veiksmingiausi.

Vladimir Putin jau paskelbė ir savo planus, kaip toji prezidento vienvaldystė gali būti pasiekta. Visų pirma būtų panaikinti Dūmos rinkimai, kai bet kas gali kandidatuoti ir laimėti. Dūmos nariai būtų parinkti iš partijos sąrašų (žinoma, V. Putin palankios „Suvienytos Rusijos" partijos), tuo būdu parlamento kontrolė visiškai priklausytų nuo prezidento, nors ir dabar didžioji dalis jau jam pavaldi, nes ši partija rinkimuose laimėjo balsų daugumą.

Negana to, visų 89 Rusijos sričių vadovai būtų paskirti prezidento, o tik po to Dūmos patvirtinti. Iki dabar jie renkami tų sričių piliečių. „Šių teroristinių išpuolių organizatoriai ir vykdytojai siekia Rusijos sunaikinimo, todėl reikia vienos stiprios institucijos, įstengiančios ne tik sustabdyti teroro veiksmus, bet taip pat jų išvengti — sunaikinti nusikaltėlius jų landynėse, ir pačioje Rusijoje, bet, jeigu bus reikalas, ir užsienyje", — taip prez. Putin pateisino savo planus.

Ir tuose žodžiuose slypi pavojus ne vien Čečėnijai, bet ir kaimyninėms valstybėms. Kas gali užtikrinti, kad, pavyzdžiui, Lietuvoje, Lenkijoje ar kurioje kitoje Pabaltijo šalyje Rusija nesumanys „pasislėpusių teroristų medžioti"?

Šių metų kovo mėnesį vykusiuose prezidento rinkimuose didžia balsų persvara Putin buvo perrinktas dar vienai kadencijai. Tiek jo opozicija, tiek ir užsienio stebėtojai labai skeptiškai žiūri į balsų skaičiavimą ir rinkimų pravedimą apskritai. Jau porą metų anksčiau Vladimir Putin pasistengė pažaboti valstybės televiziją, o po to (vėl „progai atsiradus") ir kitą žiniasklaidą, nes per didelis spaudos bei TV „atvirumas kliudo teisėtvarkai ir teisėsaugai atlikti savo darbą, tiriant teroristų veiklą". Taip buvo pareikšta žurnalistams, kai 2002 m. spalio mėnesį teroristai užėmė vieną Maskvos teatrą ir apie tai žinios pasklido po visą pasaulį.

Prez. Putin neblogai susidorojo ir su naftos bendrovių didžturčiais vadovais — vienus susodino į kalėjimą, kiti paspruko į užsienį... 2003 m. prezidentui lojali „Suvienytos Rusijos" partija surinko Dūmoje du trečdalius vietų, todėl Putin turi laisvas rankas daryti konstitucijos pakeitimus ar pravesti jo tikslams naudingus įstatymus.

Kad Rusijos krašto vidaus saugumo tarnybose yra daug „plyšių" ir korupcijos, nei patys rusai, nei užsienis neabejoja. Paprastai po tokių siaubingų įvykių šios tarnybos pertvarkomos, sutvirtinamos arba sukuriamos naujos. Taip atsitiko ir Amerikoje po 2001 m. rugsėjo 11 d. Kadangi, pagal nepriklausomos komisijos paruoštą pranešimą, įvairios JAV saugumo institucijos ir biurai nesidalino turimomis žiniomis, per daug pro pirštus žiūrėjo į ženklus, perspėjančius apie gresiantį pavojų, buvo įsteigta nauja institucija. Nors niekas negali užtikrinti visiško Amerikos saugumo, bet šiandien, be abejo, esame saugesni kaip prieš trejus metus.

Apsaugos priemonių bus imamasi ir Rusijoje, tačiau Putin troškimas paimti visą valstybės valdžią tik į savo rankas, yra nemažiau pavojingas, kaip teroristiniai išpuoliai. Didelė dalis rusų tautos, dar neatsigavusi nuo siaubingų įvykių Beslan mieste, linkusi suteikti prezidentui neribotą laisvę „tvarkytis su teroristais", bet yra ir kitokių nuomonių. Demokratijos Rusijoje šalininkai mano, jog šie žingsniai veda į autokratinį režimą ir Putin veikla dvelkia sovietinių laikų užuominomis.

O kaip į tai reaguoja Vašingtonas? Prez. Bush vyriausybė tvirtina, kad Putin turi teisę imtis griežtų priemonių prieš teroristus, bet ir būgštaujama, kaip toli Rusija nueis. Žvelgiant į netolimą praeitį (ir dabartį) Čečėnijoje, galima numanyti, kad tos akcijos priemonės bus ir žiaurios, ir pragaištingos.

91-ASIS LIETUVOS VYČIŲ SEIMAS

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

Nr.1

Išvyka prieš seimą

Lietuvos Vyčių 91–asis metinis suvažiavimas/seimas š.m. rugpjūčio 5–8 d. vyko Crowne Plaza viešbutyje, Secaucus, New Jersey. Anksčiau atvykstantiems seimo dalyviams trečiadienį, rugpjūčio 4 d., buvo suruošta įdomi išvyka į New York pamatyti Laisvės statulą (Statue of Liberty), kuri tik rugpjūčio 3 d. buvo vėl atidaryta (uždaryta nuo 2001 rugsėjo 11–osios tragiškų įvykių), aplankyti Ellis salą ir emigracijos geležinkelio stotį, kur daug šio krašto imigrantų iš Lietuvos ir kitų kraštų atvyko į JAV. Laisvės statula buvo padovanota JAV prancūzų, kaip simbolinė dovana, prisimenant JAV 100 metų nepriklausomybę. Bronzinė statula stovi tarp New York ir New Jersey uosto, sveikina visus atvykusius. Statulos apačioje yra užrašas: „Give me your tired, our poor, your huddled masses yearing to breathe free. The wretched refuse of your teeming shore, send these, the homeless, tempest–tossed me. I lift my lamp beside the golden door". (Emma Lazarus)

Ellis sala atidaryta 1892 m. ir iki 1945 m. daugiau kaip 12 milijonų imigrantų atvyko iš kitų šalių, ieškodami politinės ir religinės laisvės, geresnio ir šviesesnio gyvenimo. Aplankėme emigracijos muziejų, kuris buvo atidarytas 1990 m. Matėme įvairių eksponatų. Toliau stebėjome imigrantų garbės sieną (kur šiandien yra pažymėta per 400,000 vardų). Kuriems buvo įdomu, galėjo aplankyti „Amerikos šeimos emigracijos istorijos centrą", ir susiieškoti savo šeimos proseneliu ar senelių vardą laivo keleivių sąraše (manifest) nuo 1892-1924 m. Buvo galima ir pamatyti per 800 laivų fotografijų ir pasiskaityti apie tų laivų istoriją.

Nuo 1892 iki 1954 m. Ellis salos emigracijos stotis buvo pagrindinė imigracijos įstaiga JAV. Nuo 1900—1914 m. per Ellis salos stotį perėjo 5,000–7,000 atvykusių per dieną. Tuo laikotarpiu atvyko per 12 milijonų žmonių. Visų dokumentai buvo tikrinami, žmonės turėjo atsakinėti įvairius klausimus ir buvo tikrinami nuo ligų. Po visų patikrinimų imigrantai buvo nulydėti iki Central Railroad of New Jersey Terminal (CRRNJ) ir traukiniais vyko į savo naują gyvenvietę — namus.

Ekskursijoj dalyvavo 80 vyčių. Rytas buvo drėgnas ir saulė šildė šiltesniais spinduliais, bet tai nepakenkė dalyvių nuotaikai. Po išvykos pietavome Tony da Caneca portugalų restorane. Patarnavimas geras ir greitas, o maistas puikus. Į viešbutį grįžome pavargę, bet laimingi, patenkinti įdomia ir jausminga išvyka, smagia diena.

91–sis seimas — „Ilgiausių metų, Lietuvos Vyčiai"

91-sis Lietuvos Vyčių seimas/suvažiavimas, š.m. rugpjūčio 5–8 d. vykęs Crowne Plaza viešbutyje, Secaucus, NJ, prasidėjo šūkiu: „Ilgiausių metų, Lietuvos Vyčiai". Seimą globojo 90 kuopa, veikianti Kearny, NJ.

Suvažiavimas pradėtas ketvirtadienį, rugpjūčio 5 d. šv. Mišiomis Our Lady of Sorrows bažnyčioje, Kearny, NJ. Mišias koncelebravo Lietuvos Vyčių organizacijos dvasios vadas ir garbės narys dr. prelatas Juozas Anderlonis, parapijos klebonas kun. James J. Reilly, prelatas A. Contons ir kun. Vytas Volertas, 110 kuopos, Masbeth, NY, dvasios vadas.

Iškilmingai įnešus vėliavas, Mišios buvo aukojamos už Lietuvos Vyčius. Savo pamoksle prelatas Anderlonis išreiškė padėką, kad galėjo dalyvauti šv. Mišiose kartu su vyčiais. Visiem delegatams ir svečiams jis palinkėjo sėkmingo bei darbingo suvažiavimo.

Pirmas posėdis

Po Mišių oficialus seimo atidarymas vyko viešbučio salėje. Kartu su vėliavomis įėjo centro valdyba ir komitetų pirmininkai. Centro valdybos pirmininkė Agnes Mickunas atidarė seimą ir pakvietė organizacijos centro valdybos dvasios vadą prelatą dr. kun. J. Anderlonį sukalbėti maldą. Sugiedoti JAV, Lietuvos ir Vyčių himnai. Dalyvius sveikino centro valdybos seimo rengimo komiteto koordinatorius, 90 kuopos pirmininkas John Nakrosis.

Prezidiumą sudarė: Miuchael F. Petkus, 96 kuopa, Dayton, OH; Vivian Rogers, 26 kuopa, Worcester, MA; Robert A. Martin, Jr. 16 kuopa, Chicago, IL. Sekretoriavo Irene Svekla, 3 kuopa, Philadelphia; ir Irene Macke, 157 kuopa, Lemont, IL.

Bus daugiau

Lietuvos Vyčių centro valdyba. Viduryje — dvasios vadas prel. dr. J. Anderlonis ir centro valdybos pirmininkė Agnes Mickunas.

Reginos Juškaitės-Švobienės nuotr.

MOKYTOJŲ STOVYKLA

Kai man kilo mintis įsteigti lietuvišką šeštadieninę mokyklą Bay Area apylinkėje, pradėjau žvalgytis informacijos. Kur jau yra tokių mokyklų? Kaip joms sekasi? Klausimų buvo daugiau negu atsakymų. Laimei, pavyko pabendrauti su JAV LB Švietimo tarybos pirmininke Dalile Polikaitiene. Ji man ir pasakė, kad netrukus Dainavos stovyklavietėje prie Manchester vyks JAV lietuviškų mokyklų mokytojų stovykla.

Atvykus į Dainavos stovyklavietę Michigan valstijoje, buvau maloniai nustebinta. Gausus mokytojų būrys, įdomios paskaitos ir diskusijos. Veronika Povilionienė džiugino savo dainomis ir mokė mus kartu su ja dainuoti. Nijolė Pupienė pasakojo apie tautinių šokių šventes ir pamokė tautinių šokių. Diskusijos sukosi apie mokymo gaires, vadovėlių ir mokomosios medžiagos atsirinkimą, patrauklias ir veiksmingas mokymo metodikas, moksleivių sudominimą ir išlaikymą. Kalbėta apie naujų ryšių su Vilniaus pedagoginiu universitetu Lietuvoje užmezgimą ir egzistuojančių kontaktų su kitomis įstaigomis išlaikymą bei plėtrą. Aš net nespėjau pastebėti, kaip prabėgo visa savaitė. Esu labai dėkinga stovyklos organizatoriams ir Čikagos lituanistinės mokyklos direktorei Jūratei Dovilienei.

Mano lietuviškos mokyklos vizija tapo kur kas aiškesnė ir tikresnė. Sužinojau, su kokiais džiaugsmais ir vargais lietuviškos mokyklos susiduria, išgirdau daugybę atsakymų į savo klausimus klausimėlius. O svarbiausia, susipažinau su šauniais, pasišventusiais mokytojais, kuriems rūpi mūsų lietuvių kalbos ir kultūros tęstinumas. Dabar turėsiu į ką kreiptis patarimo.

Eglutė Martišiūtė

36-osios mokytojų tobulinimosi kursų organizacinis komitetas su prelegente–viešnia iš Lietuvos Veronika Povilioniene. Iš kairės: Dalyte Lovett, Dovile Ruseitti, JAV LB Švietimo tarybos pirm. Dalile Polikaitiene, Laima Apanavičienė, V. Povilionienė, Audronė Elvikienė, Jūratė Dovilienė, Silvija Eglynaitė.

Veronikos Povilionienės suorganizuotas mokytojų choras dainuoja stovyklos uždarymo koncerte.

Laimos Apanavičienės nuotr.

KRYŽIAUS KALNO ATLAIDAI

Liepos 25 d. Kryžių kalne buvo surengti tradiciniai Kryžiaus išaukštinimo atlaidai, vainikavę dvi dienas Šiauliuose vykusius Lietuvos katalikiškojo jaunimo dienų renginius.

Kryžių kalno atlaidai rengiami aštuntus metus iš eilės – tiek kiek gyvuoja Šiaulių vyskupija. Tapo tradicija pradėti atlaidus šeštadienio vakare, Kryžių kalno prieigose organizuojant vigiliją, į kurią susirenka būriai Šiaulių vyskupijos jaunimo. Šį kartą įprastinė vigilija nebuvo rengta – apie keturis tūkstančius jaunų žmonių šlovino Viešpatį miesto aikštėse, o sekmadienį tokiu pačiu gausiu būriu dalyvavo Kryžių kalne aukojamose šv. Mišiose.

Atlaidams skirti renginiai prasidėjo sekmadienį. 11 val. r. prie Šiaulių katedros Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis pašventino Lietuvos jaunimo dienų kryžių. Vėliau su šiuo kryžiumi piligrimų eisena pajudėjo Kryžiaus kalno link. Jaunimo buvo tiek daug, kad kolona nusidriekė net kelis kilometrus. Netrumpą – apie dvylikos kilometrų – kelią buvo einama susikaupus, meldžiantis ir apmąstant Viešpaties kryžiaus kelią.

Gausiai Kryžių kalne dalyvavusį jaunimą pasveikino Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis, Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius ir kiti vyskupai bei kunigai. Kaip ir visuomet, į atlaidus atvyko nemažai Lietuvos kariuomenės kareivių, karininkų bei kapelionų.

Šv. Mišių koncelebracijai vadovavęs Kauno arkivyskupas S. Tamkevičius priminė, kad į atlaidus susirinkta prie labai brangios Lietuvos ir pasaulio šventovės. Šimtai tūkstančių kryžių primena žmones, kurie, aukodami Viešpačiui savo kančią, džiaugsmą ir viltį, ėjo ir tebeeina prie šio kalno. Šv. Mišias koncelebravo vyskupai Rimantas Norvila, Eugenijus Bartulis, Jonas Kauneckas, Jonas Boruta, SJ, Juozapas Matulaitis, Juozas Tunaitis ir svečias iš Lenkijos arkivyskupas Wojciechas Ziemba.

Pamokslą sakęs Kauno arkivyskupo pagalbininkas vysk. Jonas Ivanauskas pabrėžė, kad šiandien Kryžių kalno papėdėje iš visos Lietuvos kampelių susirinkę jauni žmonės liudija jaunystę ir tai, jog negali tylėti bei likti abejingi kito žmogaus kančiai, nevilčiai ar vargui. Ganytojas priminė susirinkusiems, kad netylėti blogio akivaizdoje katalikiškąjį jaunimą ragino ir prieš vienuolika metų šiame kalne meldęsis popiežius Jonas Paulius II. Pasak arkivyskupo pagalbininko, skaudžiai klysta žmonės, manantys, kad laimingą karalystę žemėje galima sukurti ir be Dievo pagalbos. Kelią be Dievo liudija šimtai tragiškai pasibaigusių jaunų žmonių gyvenimų. Alkoholis, narkotikai, lytiškumo nuvertinimas – šie keliai anksčiau ar vėliau pasibaigia aklaviete. „Kristus tarp mūsų visuomet lieka nukryžiuotas, – kalbėjo vyskupas J. Ivanauskas. – Nukryžiuotas todėl, kad žmogus savo kančios ir beprasmybės akimirką nesuabejotų jo dieviškumu, kad būtų žmogui vilties ženklu". „Mielas jaunime, tegu jūsų širdyse gyvenantis Dievas keliauja per visą Lietuvą. Tegu jūsų tikėjimas būna vilties kibirkštis jūsų bendraamžiams. Tegu Kristus maloningai žvelgia nuo kryžiaus į jūsų dabartį ir ateitį", – linkėjo jaunimui vyskupas J. Ivanauskas.

Baigiantis šv. Mišioms jaunimui ir visiems susirinkusiems kryžių kalne buvo suteiktas iškilmingas vyskupų palaiminimas. Lietuvos vyskupijų jaunimo centrų vadovams padovanoti atminimo kryželiai. Po atlaidų Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis neslėpė džiaugsmo ne tik dėl gero oro ir trumpo lietaus, neišblaškiusio susirinkusiųjų rimties, tačiau ir dėl itin gausaus dalyvių skaičiaus. Kryžių kalnas, pasak jo, buvo, yra ir amžinai bus dieviškosios traukos vieta.

BŽ, 2004, Nr.15

Atlaidai Kryžių kalne.

Jono Tamulaičio nuotrauka.

Prancūzijos konkurso laurai — lietuvių stygininkams

Prancūzijos Gerardmer mieste vykusiame 15-ajame tarptautiniame klasikinės muzikos festivalyje sėkmė lydėjo jaunuosius lietuvių muzikus.

Festivalio metu vykusiame trečiajame Tarptautiniame styginių instrumentų muzikos konkurse pirmąsias vietas laimėjo Lietuvos muzikos akademijos dėstytojo Martyno Švėgždos fon Bekerio (von Bekker) vadovaujamos smuiko klasės antro kurso studentas Domas Juškys ir magistrantė Miglė Serapinaitė.

Žymiojo tarptautinio festivalio konkurso vertinimo komisiją sudarė žymūs Armėnijos, Belgijos, Prancūzijos, Rusijos muzikos ekspertai.

Festivalyje taip pat dalyvavo violončelininkas Mindaugas Bačkus ir smuikininkas Martynas Švėgžda fon Bekeris, jau septintus metus kviečiamas dalyvauti kaip nuolatinis festivalio svečias. Koncertinėje festivalio dalyje M. Bačkus ir M. Švėgžda fon Bekeris atliko Jozef Hydn, Liudvik van Bethoven, Moris Ravel, Eriko Šosono, Frederiko Šopeno, Johan Sebastian Bach ir Johan Brams kūrinius.

(Elta)

MOKYKIMĖS ANGLIŠKAI

Paruošia Aušrelė Sakalaitė

Forthy third lesson. (Fory thiord leson) — Keturiasdešimt trečia pamoka.

At the beauty shop. (Et tha bjūty šap) — Grožio salone (moterų kirpykloje).

Fall is coming, I need to go to the beauty shop and get a permanent. (Fol iz kaming, ai nyd tū gou tū tha bjūty šap ęnd get e permanent) — Ateina ruduo, man reikia nueiti į kirpyklą, kad padarytų cheminį plaukų sušukavimą.

I too need to go, but I want my hair washed, trimmed and I want a facial massage. (Ai tū nyd tū gou, bat ai uoant mai heir uašd, tčrimd, ęnd ai uant a feišel masąž) — Man taip pat, bet noriu, kad mano plaukus išplautų, patrumpintų ir taip pat noriu veido masažo.

Are you going to wear your hair short this winter? (Ar jū going tū uer jūr heir šort this uinter) — Ar tu nori šią žiemą turėti trumpus plaukus?

No, I just want it trimmed, lightened, and I want it curly. (Nou, ai džast uant it tčrimd, laitend, ęnd ai uant it kiurly) — Ne, aš tik noriu juos pakirpti, pašviesinti ir kad būtų garbanoti.

My hands look terrible after all the yard work, I will also get a manicure. (Mai hęnds luk terabl efter ol tha jard uork, ai uil olsou get e menikjur) — Mano rankos baisiai atrodo po visų darbų kieme, aš taip pat noriu, kad padarytų manikiūrą.

How much do they charge you for a permanent? (Hau mač dū they čardž jū for e permanent) — Kiek tau kainuoja cheminis sušukavimas (kiek jie iš tavęs paima už cheminį sušukavimą)?

They charge me sixty dollars, that includes a haircut and styling. (They čardž my siksty dalers, thęt inklūds e hairkat ęnd stailing) — Jie ima šešiasdešimt dolerių, bet į tai įeina plaukų pakirpimas ir sušukavimas.

That's a good price, I pay a lot more just for a permanent. (Thęts e gud prais, ai pey e lat mor džast for e permanent) — Tai gera kaina, aš moku žymiai daugiau vien už cheminį sušukavimą.

If it cost much more than that, I wouldn't be able to afford it, I would wear my hair straight. (If it kost mač mor then thęt, ai uodnt by eibl tū eford it, ai uod uer mai heir streit) — Jeigu daug daugiau kainuotų, man būtų per brangu, aš nešiočiau tiesius plaukus.

I like the way your hair looks, I'd like to try your beauty shop and save some money. (Ai laik tha uey jūr hair luks, aid laik tū trai jūr bjūty šap ęnd seiv sąm many) — Man patinka, kaip tavo plaukai atrodo, norėčiau pabandyti tavo kirpyklą ir sutaupyti truputį pinigų.

SKELBIMAI

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Auksė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654;773-581-8654

A&S Šildymas Šaldymas
6556 S. Kedzie Chicago, IL 60629
Prekyba, installavimas, aptarnavimas
— Licensed — Bonded— Insured
24 val. per para — FREE ESTIMATE
7 dienos per savaitę 773-778-4007 773-531-1833

GROŽIO PASLAUGOS

NIRVANA – ODOS IR PLAUKŲ LAZERIO KLINIKA
*Pilna mediciniška spa procedūra
*Naudojama naujausia lazerio technologija
*Medicininė priežiūra
*Plaukų depiliacija
*Odos atnaujinimas ir veido foto procedūra
*Aknės gydymo procedūros
*Botakso injekcijos
*Mikro-derminis nušlifavimas
*Parinkta kolekcija odos priežiūros produktų
*Odos grožiui
9115 S. CICERO
OAK LAWN, IL 60453
TEL. 708-229-1051
Rugsėjo mėn. 10% nuolaida!

SIŪLO DARBĄ

REIKALINGI DVIKALBIAI DARBUOTOJAI. Būtina bent 2 metų CDL patirtis. Aukštas atlyginimas. Kartais reikėtų dirbti tolimesnėse vietovėse. 708-935-3867/708-728-0513

Darbui reikalingi dažytojai, staliai su darbo patirtimi. Būtinai turėti mašiną. Pageidautina, kad kalbėtų rusiškai. Tel. 847-980-7887.

„Draugo" skelbimų skyrius
Tel. 1-773-585-9500

SIUNTINIUS, PINIGUS, AUTOMOBILIUS
SIŲSKITE PER
ATLANTIC Express Corp.
YRA GALIMYBĖ UŽSISAKYTI KONTEINERĮ
SIUNČIAME AIR CARGO IR LAIVU
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, UKRAINA, BALTARUSIJA
IŠSIUNČIAME KIEKVIENĄ SAVAITĘ.
PRISTATOME GAVĖJUI TIESIAI RANKAS.
1-800-775-SEND
Mūsų atstovai:
Bravo Coffee and deli
238 Main Str. LEMONT, IL 60439, Tel:630-257-3300
KALYNA corp.
338 S. Rohlwing Road PALATINE 60067, Tel:847-776-7766
2719 W. 71st Str. CHICAGO, IL 60629, Tel: 773-434-7919
8801 78 Th Ave BRIDGEVIEW, IL 60455, Tel:708-599-9680

IŠNUOMOJA

Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg.— $620 – $650; 2 mieg. — $710 – $750.
Tel. 630-910-0644, Jana.

Išnuomojamas apšildomas 4 kamb. 1 mieg. butas
(67 & Whipple apyl.)
$415 į mėn. (ir daugiau) + „security".
Tel. 773-434-4543.

Platinkite „DRAUGĄ"
DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

NEKILNOJAMASIS TURTAS

GREIT PARDUODA
Landmark properties
Bus. 773-229-8761
Res. 708-425-7160
Mobil 773-590-0205
Pager 630-314-4330
RIMAS STANKUS
• Čikagoje ar priemiesčiuose
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Tarpininkaujame gaunant paskolą
• Pensininkams nuolaida

Century 21 Pro-Team
Bus.: 708-361-0800
Voice Mail: 773-854-7820
Fax: 708-361-9618
E-mail:
d.i.mayer@worldnet.att.net
DANA ŠČERBAITĖ MAYER
Jei norite parduoti ar pirkti namus mieste ar priemiesčiuose, kreipkitės į DANUTĘ MAYER. Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja nuo 1986 m. Nuosavybių įkainavimas veltui.

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos
MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747
Stephen M. Oksas, *President*
Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 95 Metus.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

STRASBOURG

Graikijai atstovaujantis deputatas Europarlamento posėdyje apkaltino Estiją nacizmu ir pareikalavo, kad Europos Sąjungos taryba imtųsi atitinkamų priemonių. Tai ketvirtadienį pranešė laikraštis „Postimees", pažymėjęs, kad Graikijos komunistams atstovaujantis Athanasios Pafilis pateikė ES Tarybai paklausimą, kokių priemonių ji ketina imtis, kad užkirstų kelią fašizmo atgaivinimui Estijoje. A. Pafilis rėmėsi šių metų liepos 6 d. Taline vykusia demonstracija, kurioje, pasak jo, dalyvavo „vokiečių pusėje kariavę pronaciai drauge su neonaciais".

LONDONAS

Jungtinių Tautų (JT) generalinis sekretorius Kofi Annan interviu BBC radijui „World Service" trečiadienį sakė, kad JAV sprendimas 2003 m. kovą pradėti įsiveržimą į Iraką buvo neteisėtas, ir reiškė abejones dėl to, ar Irakas galės surengti rinkimus sausio mėnesį, jeigu smurtas šioje valstybėje nesiliaus. „Tikiuosi, kad dar ilgai nematysime kitos tokios operacijos, kaip Irake", sakė jis. Šis K. Annan interviu greičiausiai vėl pakurstys karštas diskusijas apie tai, ar JAV prezidentas George W. Bush nepažeidė tarptautinės teisės, neužsitikrinęs dar vieno, paskutinio JT Saugumo Tarybos nutarimo dėl Irako. K. Annan teigimu, JAV sprendimas kartu su britų pajėgomis įsiveržti į Iraką nebuvo suderintas Saugumo Taryboje, neatitiko JT įstatų, kurie yra tarptautinės teisės kertinis akmuo.

* * *

Lapių medžioklės šalininkai trečiadienį įsiveržė į britų parlamento pastatą, o gatvėse 10,000 medžiotojų susirėmė su policija, tačiau jiems nepavyko sutrukdyti įstatymų leidėjams didele persvara nubalsuoti už šios kruvinos pramogos uždraudimą. Penkiems protestuotojams įsiveržus į Bendruomenių Rūmų salę, diskusijos buvo nutrauktos pusvalandžiui. Penki protestuotojai, vilkėję baltus marškinėlius, ant kurių buvo pavaizduotas ministras pirmininkas Tony Blair su velnio ragais, atbėgo nuo galinių durų ir puolė prie vyriausybės nario, kuris vadovavo diskusijoms. Lapių medžioklės šalininkai teigia, kad šis užsiėmimas yra neatimama žmonių teisė ir vietos tradicija, priešininkai tvirtina, kad tokia medžioklė — elito ir barbarų užsiėmimas, kai šunų gauja persekioja ir paskui į gabalus sudrasko gyvą žvėrelį.

AMSTERDAMAS

Buvusio Jugoslavijos prezidento Slobodan Miloševič teismo procesas dėl karo nusikaltimų trečiadienį buvo mėnesiui sustabdytas, o dešimtys gynybos liudytojų parėmė jo nepritarimą teismo paskirtiems gynybos advokatams. S. Miloševič pirmuosius pustrečių proceso metų teisme gynėsi pats, tačiau dažnos pertraukos, kurias tenka skelbti dėl jo silpnos širdies ir aukšto kraujospūdžio, paskatino teisėjus prieš jo valią paskirti du advokatus. Kaltinamasis, iš pradžių ketinęs pats iškviesti duoti parodymų 1,600 liudytojų, atsisakė susitikti su paskirtais gynybos advokatais.

BESLAN

Vietoj teroristų sugriautos Beslan 1-osios mokyklos bus pastatytos dvi mokymo įstaigos, pranešė Maskvos vyriausiasis architektas Aleksandr Kuzmin. Pasak architekto, vieną mokyklą, su baseinu, ketinama statyti šalia miesto administracijos pastato. Kita iškils kitoje geležinkelio pusėje, internato teritorijoje. Architektas pranešė, kad mokyklos turi būti pastatytos per metus. Maskvos vyriausiasis architektas taip pat pranešė, kad dar nenuspręsta, kada ir kur bus pastatytas memorialas žuvusiems įkaitams, bet patikino, jog priėmus sprendimą bus paskelbtas atviras paminklo projekto konkursas.

MASKVA

Rusijos prezidentas Vladimir Putin ketvirtadienį atmetė derybų su čečėnų sukilėlių vadovais galimybę po kruvinos įkaitų dramos Beslan. V. Putin pabrėžė, kad jokia civilizuota valstybė nepasirengusi vesti derybų su Osama bin Laden. Prezidentas taip pat pasisakė prieš dvejopų standartų taikymą kalbant apie terorizmą. Paprašytas paaiškinti, ką turi omenyje vartodamas žodį „teroristai", prezidentas atsakė: „Teroristai yra banditai, kurie dangstosi politiniais, religiniais ar nacionalistiniais šūkiais, kad bandytų spręsti klausimus, neturinčius nieko bendra su tuo, ką jie viešai teigia".

JAV

NEW YORK

JAV žvalgybos pareigūnai liepos pabaigoje parengė prezidentui George W. Bush ataskaitą, kurioje pristatytos niūrios perspektyvos dėl Irako, ketvirtadienį pranešė „The New York Times". Laikraštis, remdamasis vyriausybės pareigūnais, rašo, kad įslaptintame Nacionalinės žvalgybos vertinime nurodomi trys galimi įvykių raidos Irake iki 2005 m. pabaigos variantai. Blogiausias iš variantų — pilietinis karas, geriausias — bent kiek stabilesnė padėtis politikos, ekonomikos ir saugumo srityse. Šį dokumentą patvirtino Centrinės žvalgybos valdybos (CŽV) laikinojo direktoriaus John McLaughlin vadovaujama komisija.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGHDAD

Masinis civilių žmonių iš užsienio grobimas Irake nesiliauja. Ketvirtadienį Baghdad vidury dienos pagrobti trys vyrai — du amerikiečiai ir vienas britas, pranešė Irako vidaus reikalų ministerija. Visi trys vyrai pagrobti iš savo namų pačiame Baghdad centre.

Prezidento paragintas, V. Junokas palieka Specialiųjų tyrimų...

Atkelta iš 1 psl.

neviešino jokios informacijos, kuri negali būti viešinama.

Išvakarėse prezidentas aiškiai leido suprasti V. Junokui, kad abejoja jo tinkamumu toliau eiti STT vadovo pareigas, paprašęs pačiam įvertinti savo galimybes išlikti šiame poste.

STT vadovą Seimo pritarimu skiria ir atleidžia prezidentas.

Įtakingiausios valdančioji ir opozicinės frakcijos jau pareiškė, kad pritars siūlymui atleisti V. Junoką iš STT vadovo pareigų, kai tokį siūlymą parlamentui pateiks prezidentas. Tai patvirtino didžiausios Seimo valdančiosios Socialdemokratinio susivienijimo frakcijos ir opozicinių Tėvynės sąjungos-konservatorių bei Liberalų ir centro frakcijų vadovai.

V. Junoko sprendimą atsistatydinti Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas įvertino kaip vyrišką žingsnį, o į jo vietą siūlo ieškoti protingo žmogaus.

„V. Junoko poelgis yra vyriškas. Tai — klaidų, kritikos dėl darbo metodų pripažinimas", sakė A. Paulauskas, komentuodamas STT vadovo sprendimą įteikti prezidentui Valdui Adamkui atsistatydinimo pareiškimą.

Seimo pirmininkas teigė galėsiąs prezidentui pasiūlyti kandidatą į STT vadovus, jeigu bus paprašytas, tačiau galimų kandidatų neįvardijo.

„Tai turėtų būti protingas žmogaus, kuris galėtų įvertinti ne tik teisinius, bet ir politinius procesus", sakė A. Paulauskas.

A. Paulausko nuomone, V. Junokui pritrūko lankstumo, jis nekontroliavo padėties STT.

Už STT veiklą atsakingo Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininko Alvydo Sadecko nuomone, su kyšininkavimu kovojančios institucijos vadovo postą turėtų užimti „kompetentingas, profesionalus žmogus, kurio veiksmai nekeltų abejonių nei visuomenei, nei kam nors kitam".

Naujo STT vadovo kandidatūrą gali patvirtinti dar šios kadencijos Seimas.

V. Junokas paprašė būti atleidžiamas iš pareigų dėl išėjimo į pensiją. Po kelių dienų jam sukaks 60 metų.

Lietuva pasirengusi tarpininkauti vienijant jėgas prieš ŽIV

Vilnius, rugsėjo 16 d. (BNS) — Lietuva galėtų tapti tarpininke vienijant Vakarų ir Rytų valstybių sukauptą patirtį ŽIV ir AIDS prevencijos srityje, teigia sveikatos apsaugos ministras Juozas Olekas.

„Vienijantis Lietuvos vaidmuo gali padėti plėtoti draugiškus santykius tarp klestinčių Vakarų ir besivystančių Rytų, ypač sveikatos ir AIDS problemų srityje", sakė ministras ketvirtadienį Vilniuje prasidėjusioje tarptautinėje konferencijoje „Europa ir ŽIV/AIDS: nauji iššūkiai ir naujos galimybės".

J. Olekas pabrėžė, jog palyginti su kitomis valstybėmis, Lietuva yra žemo ŽIV infekcijos paplitimo valstybė ir šis rezultatas pasiektas anksti suvokus būtinybę suvienyti visų sričių pajėgas darbui su didelės rizikos grupėmis, pasirinkus tinkamiausias strategijas.

Nuo 1988 metų, kuomet Lietuvoje buvo nustatytas pirmasis ŽIV atvejis, iki šių metų rugsėjo 6 dienos iš viso valstybėje diagnozuoti 928 ŽIV nešiotojai.

Tuo tarpu kaimyninėje Baltarusijoje gyvena 14,000 infekuotųjų, Kaliningrado srityje — 4,000, Lenkijoje — daugiau nei 8,000, Latvijoje — 2,500.

Pasak J. Oleko, ŽIV sparčiai plintant Rytų Europoje, kyla pavojus, kad infekcija, šiuo metu labiau paplitusi rizikos grupėse, gali išplisti į visas socialines gyventojų grupes ir sukelti skaudžias pasekmes visai visuomenei.

Ministras teigė esąs įsitikinęs, jog yra veiksmingų priemonių užkirsti kelią plintančiai epidemijai.

„Kovojant su ŽIV būtina pritaikyti viso pasaulio ir ES valstybių patirtį ir žinias, didelį dėmesį skirti visuomenės švietimui, plėtoti partneriškus ryšius su ES valstybėmis", kalbėjo J. Olekas.

Jis mano, jog norint veiksmingai užkirsti kelią ŽIV infekcijai, būtinas vadovaujantis vyriausybių vaidmuo keturiose pagrindinėse srityse.

Anot J. Oleko, reikia užkirsti kelią naujiems infekcijos atvejams, plėsti paveiktų ŽIV infekcijos žmonių sveikatos priežiūrą, mažinti aukštos rizikos grupių pažeidžiamumą, švelninti AIDS poveikį socialiniam ir ekonominiam gyvenimui.

VISŲ PAŽADŲ IŠPILDYTI NEĮMANOMA

Gen. P. Kubiliūnas

Šiemet gegužės 16 d. sukako 110 metų, kai Rokiškio apskrities Totoriškių kaimo šeimoje gimė Petras Kubiliūnas. Baigęs Rygos realinę mokyklą, įstojo į Vilniaus karo mokyklą, kurią baigė 1914 m. Pirmojo pasaulinio karo metu tarnavo Rygos latvių pulke. Už narsumą kovose buvo apdovanotas Šv. Jurgio kryžiumi su kardais. Karui pasibaigus, grįžo į Lietuvą ir įstojo į Lietuvos kariuomenę. Buvo paskirtas 3-ojo pėstininkų pulko bataliono vadu, vėliau — 4-ojo pėstininkų pulko vado pavaduotoju. Nuo 1920 m. vadovavo Lietuvos šiaurės–vakarų sienos apsaugai ir buvo 1 pasienio pulko vadas. 1925 m. baigė Vytauto Didžiojo aukštuosius karininkų kursus, o 1927 m. — Prahos karo akademiją Čekoslovakijoje. Pulkininkas P. Kubiliūnas buvo paskirtas į Lietuvos kariuomenės štabą. 1929 m. Paryžiuje baigė generolų kursus ir skiriamas Generalinio štabo viršininku, jam suteikiamas generolo leitenanto laipsnis. Jis buvo vertinamas kaip vienas iš geriausių Lietuvos aukšto laipsnio karininkas. Rūpinosi Gaižiūnų karinio poligono įrengimu, Aukštosios Karo mokyklos steigimu, Lietuvos kariuomenės modernizavimu.

Prasmingas Lietuvos kariuomenei gen. P. Kubiliūno darbas nutrūko 1934 m. birželio mėn., po voldemarininkų suorganizuoto perversmo. Div. gen. S. Raštikio nuomone, perversmą organizavo kiti, tik jo autoritetu prisidengę, ir tuo labai pakenkė valstybei bei kariuomenei. O tuo metu jo autoritetas buvo labai didelis. Stebina, kad toks protingas karininkas, galėjo prisidėti prie tokio neapgalvoto žygio. Karo lauko teismas tada nuteisė prof. A. Voldemarą 12 metų sunkių darbų kalėjimo, o gen. P. Kubiliūną, gen. št. plk. J. Bačkį ir gen. št. plk. J. Naraką — sušaudyti, vėliau bausmę pakeičiant kalėjimu. Po dvejų metų kalinimo Panevėžio kalėjime gen. P. Kubiliūnas, prezidento A. Smetonos malonės aktu, buvo paleistas iš kalėjimo. Išvyko į savo dvarą Padauguvyje (Šiaulių apskr.), ūkininkavo.

Tačiau ramus gyvenimas truko neilgai. 1940 m. birželio mėn. užėję sovietai pradėjo masiškai suiminėti aukštuosius valstybės valdininkus, partijų ir organizacijų veikėjus, ypač aukšto laipsnio karininkus. Nebuvo aplenktas ir gen. P. Kubiliūnas, kurį areštavo 1940 m. liepos 31 d. Nutarimą jį areštuoti tuometinis Lietuvos NKVD kvotų skyriaus viršininkas E. Rozauskas pasirašė 1940 m. rugsėjo 7 d. P. Kubiliūnas buvo uždarytas Kauno sunkiųjų darbų kalėjime, kuriame jį tardė G. Sadčikovas, vėliau Trinkūnas. Generolas buvo kaltinamas kaip kontrrevoliucionierius, aktyviai kovojęs prieš Lietuvos komunistų partiją ir revoliucinį darbininkų judėjimą. Buvo siekiama taikyti jam RSFRS BK 58–13 str., pagal kurį buvo galima bausti ne tik kalėjimu, bet ir mirties bausme. P. Kubiliūnas kaltu neprisipažino, todėl tardymas užsitęsė. Tardytojui Trinkūnui pasiūlius, 1941 m. balandžio 15 d. buvo priimtas nutarimas dėl tardymo laiko pratęsimo iki 1941 m. gegužės 15 d., motyvuojant, jog tardymui reikia patikrinti turimą medžiagą pagal archyvinius duomenis. Pratęsti šį tardymą sutiko NKVD kvotų skyriaus viršininko pavaduotojas Vilenskis. Tardymas tęsėsi. 1941 m. gegužės 27 d. Lietuvos SSR prokuroras Tuinyla Lietuvos SSR NKVD kvotų skyriaus tardytojui rašė: „Išžiūrėjęs bylą Nr. 201 kaltinamojo Kubiliūno Petro, s. Petro pagal 58–13 BK RSFRS ir radau sekantį:

Kad Kubiliūnas, buvęs Lietuvos kariuomenės gen. štabo viršininkas, turėjo savo žinioje gen. štabo II skyrių (žvalgybos skyrių). Mes jau ne vieną sandarbininką II skyriaus teisėme, medžiagos buvo, o patį viršininką, kuris vadovavo visiems skyriams, konkrečios medžiagos neturime jo kaltei įrodyti, išskiriant kaip gen. štabo viršininką.

Todėl vadovaudamasis BPK Baudžiamojo proceso kodeksu NK RSFRS 118 str. įsakau laike trijų dienų, t.y. iki 1941.05.30 surasti iš archyvo Kubiliūno teismo bylą, kurioje buvo kaltinamas, kaip dalyvis voldemarininkų puče ir pristatyti man prok. Tuinylai. Vėliau matysime, ką apklausti liudininkais ir ar bus medžiagos patraukti atsakomybėn ir kitus dalyvius. Kaunas. 1941.05.27 Prok./parašas".

Prasidėjęs SSRS–Vokietijos karas ir sovietų traukimasis iš Lietuvos sutrukdė užbaigti P. Kubiliūno bylą. Bėgantys enkavedistai suspėjo išsivežti P. Kubiliūno bylą ir 1941 m. birželio 26 d. ją perdavė SSRS NKVD ypatingajam pasitarimui. Kadangi P. Kubiliūnas išvengė išvežimo į Rusijos gilumą, tai jo byla buvo perduota laikinai saugoti į SSRS NKVD 1-ojo spec. skyriaus archyvą Sverdlovske. Byla buvo neužbaigta ir P. Kubiliūno ateityje laukė susidorojimas. Tai puikiai suprato ir pats generolas. Vokiečiams uždraudus Lietuvos Laikinosios A. Ambrazevičiaus vyriausybės, paskelbusios atkurtą nepriklausomybę, veiklą, gen. P. Kubiliūnas sutiko būti pirmuoju generaliniu tarėju. Šiose pareigose išbuvo visą vokiečių okupacijos laikotarpį. Eidamas tas nemalonias pareigas, jis visą laiką stengėsi laviruoti tarp vokiečių griežtų reikalavimų ir atkakliaus lietuvių pasipriešinimo vokiečiams.

Artėjant frontui ir kuriantis tėvynės apsaugos rinktinei, 1944 m. rugsėjo 16 d. gen. P. Kubiliūnas, atvykęs į TAR štabą Telšiuose, įpareigojo Kretingos, Tauragės, Telšių, Raseinių ir Mažeikių apskričių viršininkus ir policijos vadus: „Įsisteigusiai Telšiuose Tėvynės apsaugos rinktinei reikalinga teikti minėtos rinktinės vadovybei reikalaujant visokeriopą paramą ir tos rinktinės vadovybės įsakymus bei reikalavimus liečiančius fronto reikalus reikalinga tučtuojau pildyti".

Nors vyko karas, P. Kubiliūno byla nebuvo užmiršta. 1943 m. spalio 9 d. SSRS NKVD 4-oji valdyba paprašė NKVD 1-ąjį spec. skyrių atsiųsti į Maskvą iš Sverdlovsko P. Kubiliūno bylą operatyviniam darbui. 1944 m. pradžioje gautą bylą peržiūrėjo šios valdybos darbuotojas, valstybinio saugumo majoras D. Todesas ir rekomendavo pasiųsti Lietuvos SSR NKVD operatyvinei grupei.

1944 m. rudenį, vokiečiams traukiantis iš Lietuvos, kartu su jais pasitraukė ir P. Kubiliūnas. Po kelių mėnesių jis su šeima apsigyveno nuošalioje vietoje anglų zonoje pas ūkininką Holšteino provincijoje. SSRS kontržvalgyba sąjungininkų zonose išvystė platų agentų tinklą, ieškodama „tėvynės išdavikų" ir karo nusikaltėlių. Berlyne tuo metu dirbo Lietuvos SSR NKVD operatyvinė grupė, vadovaujama A. Slavino, kurio rankos suteptos daugelio Lietuvos patriotų krauju. Ilgametė A. Slavino patirtis ir įgyti įgūdžiai, dirbant žvalgybininko darbą Lietuvoje bei SSRS, prisidėjo prie sėkmingo P. Kubiliūno pagrobimo. Per agentus sužinojus gyvenamąją vietą ir sudarius detalų pagrobimo planą, P. Kubiliūnas 1945 m. gruodžio mėn. prie namų buvo pagrobtas. 1946 m. vasario 23 d. slapta atgabentas į Maskvą. Tardymo procesas truko beveik pusę metų. Sunku įsivaizduoti, kokius kankinimus teko patirti P. Kubiliūnui iki teismo. 1946 m. liepos 25 d. SSRS Aukščiausiojo teismo karinė kolegija, susidedanti iš pirmininko gen. plk. Ulricho, narių: plk. Danilovo, plk. Siuldino ir sekretoriaus mjr. Mazuro, uždarame posėdyje gen. P. Kubiliūną pagal Rusijos SFRS BK 58–1a str. kaip „tėvynės išdaviką" nuteisė sušaudyti, konfiskuojant asmeninį turtą. Nuosprendis buvo galutinis ir neapskundžiamas. 1946 m. rugpjūčio 22 d. nuosprendis įvykdytas. Gen. P. Kubiliūnas, kaip div. gen. J. Sutkus, brg. gen. K. Skučas, brg. gen. A. Gustaitis, brg. gen. J. Čaplikas ir daugelis kitų aukštų Lietuvos kariuomenės karininkų, susilaukė skaudaus likimo. Sovietams pavyko pasiekti savo tikslą — sunaikintas dar vienas lietuvis, kuris nekolaboravo su okupantais, o siekė Lietuvos laisvės iš sovietinės okupacijos vergijos.

P. Kubiliūno likimas ilgai nebuvo žinomas net jo artimiesiems. Jo sesuo O. Telksnienė ilgus metus per Raudonojo Kryžiaus organizacijas ieškojo brolio, tačiau SSRS atitinkami valdžios organai, kuriems buvo žinomas gen. P. Kubiliūno likimas, nurodinėjo, kad jai būtų pranešama, jog P. Kubiliūno buvimo vieta ir likimas nežinomas.

Paruošė
Stasys Ignatavičius

A † A
POVILAS MARAČINSKAS

Mirė 2004 m. rugsėjo 15 d.

Gyveno Čikagoje, Marquette Park apylinkėje.

Gimė Lietuvoje, Pasvalyje. Amerikoje išgyveno 55 metus.

Nuliūdę liko: giminės ir artimieji Lietuvoje ir Amerikoje.

A.a. Povilas priklausė: Lituanica futbolo klubui, buvo Korėjos karo veteranas.

Velionis pašarvotas penktadienį, rugsėjo 17 d., nuo 3 v. p.p. iki 8 v.v. Brady Gill laidojimo namuose, 2929 W. 87 St.; Evergreen Park, IL.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugsėjo 18 d. Iš laidojimo namų 10 val. ryto velionis bus atlydėtas į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kurioje 10:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Laidotuvės privačios.

Vietoje gėlių prašome aukoti Lietuvos našlaičiams.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti atsisveikinime ir šv. Mišiose.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600, www.petkusfuneralhomes.com

A † A
VLADAS ADOMAVIČIUS

mirė 2004 m. rugsėjo 5 d. Nuoširdžiai užjaučiame jo sūnų ALGĮ, brolį LEONĄ ir jų šeimas.

JAV LB Sunny Hills, FL apylinkės valdyba ir nariai

A † A
VYTAUTUI VIDUGIRIUI

mirus, L. A. J. Daumanto Šaulių kuopos valdyba, šauliai ir šaulės, reiškia giliausią užuojautą velionio žmonai ELENAI, dukrai DIANAI ir giminėms.

L. A. Šaulių kuopos valdyba

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„DRAUGO" JUBILIEJINIS POKYLIS įvyks spalio 10 d., 4 v.p.p. naujoje Martinique pokylių salėje, 8200 S. Cicero Ave., Burbanke. Į pokylį atvyksta svečias iš Kolumbijos, buvęs Bogotos miesto meras, Antanas Aurelijus Mockus. Šis garsus lietuvis, Kolumbijoje įgijęs aukštąjį išsilavinimą, šį rudenį dėstis Harward universitete. Nors ir būdamas labai užimtas, jis sutiko atvykti į „Draugo" pokylį. Šio pokylio dalyviai turės ypatingą progą susitikti ir susipažinti su šiais metais Kolumbijos prezidento rinkimuose besiruošiančiu dalyvauti garsiuoju profesoriumi A. Mockumi. Taip pat jūsų laukia puikus maistas ir aptarnavimas. Nemokamas baras veiks 4 valandas. Stalus ir pavienius bilietus jau galima užsisakyti „Draugo" administracijoje darbo valandomis.

ATŠAUKIAMA JAV LB apygardos gegužinė, turėjusi įvykti š.m. rugsėjo 19 d. Pasaulio lietuvių centro sodelyje.

KUNIGAS ANTANAS GRAŽULIS SJ aukos mišias Šv. Onos Bažnyčioje, Beverly Shores, IN, rugsėjo 19 d. 1:00 val. p.p. Visi kviečiami.

„SPINDULIO" TAUTINIŲ ŠOKIŲ grupė laukia naujų ir buvusių šokėjų. „Spinduliukų" (vaikų ratelių) registracija ir pirmoji repeticija įvyks pirmadienį, rugsėjo 20 d., 6:30 - 7:30 v. v. Lietuvių Fondo salėje, PLC. Priimami vaikai nuo 4 m. iki 7 skyriaus. Dėl papildomos informacijos skambinkite Rasai Poskočimienei telefonu 708-301-4439.

NORIME SUBURTI TAUTINIŲ šokių ratelį. Kviečiame šokėjus ir mėgėjus, jaunus ir senus. Repeticijos vyks sekmadieniais po ryto 10:30 v. Šv. Mišių (apie 12 v.) ir tęsis apie dvi valandas. Repeticijų pradžia rugsėjo 19 d. Registruotis galite tel. 773-776-4600, Švč. M. Marijos Gimimo parapijos raštinėje darbo dienomis. Adresas: 6900 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629. Kviečiame dalyvauti.

Į GIMIMO ŠVENČIAUSIOS Mergelės Marijos parapijos šventorių iki rugsėjo 19 d. yra atvežta „Tūkstantmečio Švč. Mergelės Marijos statula". Kviečiame apsilankyti ir, pagerbiant Dangiškąją Motiną Mariją, pasimelsti bei uždegti žvakutę prie šios statulos.

ŠV. KAZIMIERO SESELIŲ rėmėjos rengia pokylį. Šiemet sukanka 85 metai nuo šios organizacijos įkūrimo. Kviečiame visus Seselių Kazimieriečių rėmėjus, draugus, pažįstamus atvykti sekmadienį, spalio 3 d. į Oak Lawn Hilton viešbutį ties Cicero ir 9400 gatve. Pokylis prasidės 1:30 v.p.p., bus skanūs valgiai, įdomi programa, loterija. Užsisakyti vietas galima iki rugsėjo 29 d. telefonu 773-776-1324, kviesti Ses. Genovaitę.

ČIKAGOS LIETUVIŲ BRIGHTON Parko namų savininkų gegužinė įvyks rugsėjo 19 dieną, sekmadienį, 12 v.p.p. Šaulių namuose: 2417 W. 43rd St. Gros muzika, vadovaujama A. Barniškio. Bus skanaus maisto, veiks baras ir loterija, kurioje galėsite išbandyti savo laimę. Kviečiame visus dalyvauti ir linksmai praleisti sekmadienio popietę.

KVIEČIAME SPALIO 17 D., 12 V.P.P. į Pal. Jurgio Matulaičio misiją Lemonte, Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje ruošiamus pabendravimo pietus. Ta pačia proga susipažinsime su mūsų kapeliono kun. A. Palioko išleista knyga „Žodžiai". Programą ruošia Dalia Zarskienė, muzika Antano Andriekaus, pietūs Aldonos Šoliūnienės. Stalus prašome užsisakyti pas B. Kronienę, tel. 630-968-0184.

ATVESKITE SAVO VAIKUS ir vaikaičius į „Pipirų ratelį". Užsiėmimai vyks pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais bei penktadieniais nuo 9:30 v.r. iki 11:30 v.p.p. Taip pat trečiadieniais nuo 12 iki 2 v.p.p. Vaikai lanko kartu su tėveliais 1 kartą per savaitę, Pasaulio lietuvių centre. Priimami vaikai nuo 18 mėnesių iki 4 metukų. Kreiptis į Rimą Stroputę-Gaimer, tel. 773-775-9498. Registracija vyks iki spalio 1 d.

ČIKAGOS IR APYLINKIŲ „Grandies" tautinis ansamblis pradeda savo 46-uosius veiklos metus. Veteranai pradės šokių sezoną sekmadienį, rugsėjo 26 d., 3:30 v.p.p. PLC valgykloje. Apie jaunų veteranų repeticijas bus pranešta vėliau. Jauni veteranai turėtų registruotis iki rugsėjo 30 d. „Grandies" interneto svetainėje: **www.voras.com/grandis/>**. Daugiau informacijos galima rasti tinklapio puslapiuose arba skambinant Violetai Fabianovich tel. 708-422-3556.

LIETUVOS DUKTERŲ ŠIEMET ruošiami pietūs-vakarienė vyks Jaunimo centre, spalio 24 d. 3 v.p.p. Šv. Mišių, kaip buvo skelbta anksčiau, nebus. Veiks loterija, bus programa. Visi maloniai kviečiami apsilankyti. Užsisakyti vietas galima adresu: 2735 W. 71st Str., arba tel. 773-925-3211.

STULGINSKIO - DIELININKAIČIO kuopos moksleiviai ateitininkai jau treti metai patarnauja tradiciniuose „Derliaus pietuose". kurie įvyks sekmadienį, rugsėjo 26 dieną, PLC didžiojoje salėje. Jų linksmos šypsenos ir malonus bei greitas aptarnavimas džiugina svečius. Kuopą globoja Marius Polikaitis ir Živilė Bielskutė. Skanius ir sveikus pietus ruošia visų mylima kulinarė Aldona Šoliūnaitė, o tortus ir pyragus kepa „Vaiko vartai į mokslą" organizacijos narės. Savo dalyvavimu paremsite beglobius Lietuvos vaikus.

RUGSĖJO 18 D. Į ČIKAGĄ atvyksta naujai susikūręs Los Angeles teatras „Sezono pauzės". Jaunimo centro didžiojoje salėje, rugsėjo 18 d., 6 v.v. ir rugsėjo 19 d., 3 v.p.p., žiūrovai matys režisieriaus Alekso Mickaus pastatymą „Gailesčio sėkla", pagal V. Hugo „Vargdienius". Bilietai bus parduodami valandą prieš spektaklį prie įėjimo. Visi mielai kviečiami.

NETEKTIES ATVEJU, kai reikalinga dvasinė parama, kreipkitės į Madge tel. 708-354-7211. Čikagos vyskupija periodiškai organizuoja susikaupimo dienas, padedančias įveikti skausmą ir atgauti ramybę. Kviečiame dalyvauti rugsėjo 25 ir 26 dienomis Loyola Hospital, Maywood, IL (ties Roosevelt ir 1st Ave.).

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS Brighton Park valdyba ruošia pietus ateinantį sekmadienį, rugsėjo 19 d., tuoj pat po 10 v. lietuviškų Šv. Mišių Nekaltojo Prasidėjimo parapijoje, 2745 W. 44th St, Chicago. Visi kviečiami. Akcijos pietų pelnas bus skirtas paremti mūsų apylinkės LB Tarybos narius, kurie dalyvaus Tarybos suvažiavime Arizonoje rugsėjo 24 - 26 d. Taip pat galėsime pareikšti jiems savo pageidavimus, kurie bus svarstomi suvažiavimo metu.

Lietuvių operos 49-ojo sezono pradžia

Atostogų metas Čikagoje bei artimesnėse apylinkėse gyvenantiems lietuviams šią vasarą nebuvo palankus, nebent vienas kitas nepaisydamas gamtos išdaigų, atostogauti pasuko į šiltesnius kraštus. Bet kaip tyčia, kai dienos ėmė trumpėti ir ėmė slinkti rudeniop, kai jau baigėsi atostogų metas ir atsivėrė šeštadieninių mokyklų klasių durys, saulutė, nepaisydama sinoptikų temperatūros prognozių, ėmė šildyti pastoviau ir šilčiau diena iš dienos, ko nesiteikė mums suteikti ištisą vasarą.

Penktadienį, rugsėjo 10 dieną su Giedre važiuodami į Jaunimo centrą, į Lietuvių operos 49-ojo sezono atidarymą, įjungėme automobilio vėsinimą svarstydami ar daug kas susigundys tokį malonų vakarą praleisti per dieną įšilusioje Jaunimo centro klasėje. Gal buvo taip galvojusių ir daugiau, bet atvykę buvome nustebinti, kai grupelėmis ir pavieniui ėmė rinktis ištikimieji Operos choro nariai, o įeinančius pasitiko maestro A. Vasaitis, pianinu atlikdamas smagią maršo melodiją. Maestro gerai nusiteikęs linksėjo galva ir sveikino senokai matytus veidus. Atvykstantiems choristams irgi buvo smagu sutikti seniai matytą, šiek tiek svorį numetusį, bet gerai nusiteikusį maestro.

Valdybos pirmininkas V. Momkus buvo patenkintas, matydamas gražų susirinkusiųjų būrį. Jis, braukdamas nuo kaktos prakaitą, šypsojosi, ir bandė praverti užbrinkusius per vasarą klasės langus. Šį šiltą vasaros vakarą choristų susirinko tikrai nemažai, atvažiavo net ir iš tolimesnių vietovių — pvz. Egidijus Kancleris su žmona Renata ir dukrele Brigita, kuri metai iš metų gražiai auga choristų akyse. Ji nuo kūdikystės dienų kartu su tėveliais dalyvauja repeticijose, prie dainuojančiųjų netrukus prisijungs ir jos švelnus balselis. Tai nieko nenustebintų, nes abu tėveliai labai muzikalūs. Egidijus su savim atsivežė ir naują jauną choristą, gerą tenorą Tomą. Bravo, Egidijau, tikėkime, kad tavo pavyzdžiu paseks ir kiti! Pirmininkas pristatė ir dvi naujas choristes — Romą Tamošaitienę ir Aldoną Krikstolaitienę.

Kalbant apie tolimų distancijų vairuotojus, negalime nepaminėti Jono Mockaičio ir Vytauto Šimkaus, kurie nebijo nei blogo oro, nei atstumų ir atvažiuoja iš Michigan. Jie galėtų atkreipti dėmesį tų, kurie niurna, kad aukštos bilietų kainos, kad Lietuvių fondas remia Operą, juk jie galėtų surasti galybę kitų kandidatų, kuriems būtų geriau paskirti pinigus. Ačiū Lietuvių fondui, padedančiam Lietuvių operai jau daugelį metų tęsti lietuvių kultūros puoselėjimo darbą, o kitais metais atšvęsiančiai ir garbingą auksinę sukaktį.

Maestro Vasaitis choristams pasakojo apie šiais metais pasirinktą Pietro Mascagni operą „Cavalleria rusticana", aiškino, kodėl ji buvo parinkta ir nurodė visus jos privalumus. Opera dramatinė, pilna meilės intrigos, trykštanti emocijomis, ekspresyvia muzika. Įpinta ir religinė nuotaika, nes veiksmas vyksta Velykų rytą mažame Sicilijos miestelyje. Opera sukurta 1880 metais, persunkta laiko ir vietos koloritu. Tiesa, ši opera nėra labai ištęsta. Ši opera buvo taisoma daug metų po jos parašymo, skambėjo daugelyje didžiųjų operos teatrų scenų Europoje bei Metropolitan Opera, New Yorke. Maestro sakėsi turįs minčių ir galbūt dar sugalvos kuo nors ją papildyti, kad nebūtų nepatenkintų. Reikia pastebėti, kad nors maestro vilkėjo švarką, tačiau mažiau išgyveno tvankumą ir klasės šilumą, negu sėdintys vienmarškiniai vyrai bei natų knygomis besivėduojančios moterys.

Operos gegužinės dalyviai: (sėdi, iš kairės) Viktoras Jautokas, Ruta Jautokienė, Julius Savrimas, Giedrė Končienė; (stovi, iš kairės) Stefa Prialgauskienė, Vytas Prialgauskas, Albinas Smolinskas.

Juozo Končiaus nuotrauka.

Operos gegužinėje. Nuotraukoje iš dešinės: Daina Sabaliauskienė, Jonas Mockaitis su žmona, Regina Smolinskienė, Savera Seilienė ir Gražina Burneikienė.

Juozo Končiaus nuotrauka.

Valdybos pirmininkas, maestro baigus pranešimą, priminė apie sekmadienį įvyksiančią gegužinę. (Gegužinė jau įvyko rugs. 12 d.) Ragino visus dalyvauti patiems, o taip pat kviesti savo draugus, pažįstamus, nes reikia dėti visas pastangas, kad šis sezonas praeitų sėkmingai, nenuviltų visuomenės, iš mūsų laukiančios kaip iki šiolei, tik aukšto lygio renginių. Keičiasi laikai, kultūriniai renginiai išgyvena krizę ne tik mūsuose, bet ir didžiuosiuose operų teatruose, tokiuose kaip Metropolitan, Čikagos Lyric, San Francisco opera ir kiti. Tačiau nepulkime į neviltį, suspauskime gretas — ryžtas ir entuziazmas nugali viską.

Juozas Končius

Prisimenant prof. Kazį Pakštą

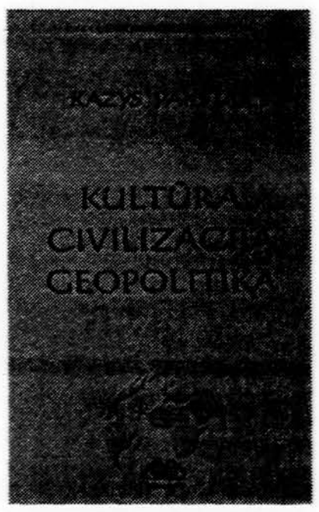

Prof. Kazio Pakšto knygos sutiktuvės Švedijoje, Stokholme, jau įvyko. Lietuvos ambasadoje susirinko gražus būrys lietuvių, daugiausia jaunimo, buvo svečių latvių. Kazio Pakšto knyga susirinkusius įkvėpė imtis naujų darbų: Švedijos lietuviai imsis rinkti aukas žymaus Švedijos lietuvio J. Lingio knygos išleidimui, kuris buvo prof. Kazio Pakšto mokinys. Rugsėjo 19 dieną, sekmadienį, 12:30 val. įvyks Kazio Pakšto knygos sutiktuvės Lemonte, Lietuvių Dailės muziejuje. Atvykusieji į sutiktuves galės įsigyti šį prasmingą istorinį leidinį. Visi kviečiami, visi laukiami.

„Draugo" knygynėlyje

NAUJOVĖ „DRAUGO" KNYGYNĖLYJE!

Dabar jau galite čia įsigyti ne tik knygų, bet ir kompaktinių diskų.

Siūlome įsigyti tokius diskus:

1. Amberlife. „My way". (2 egz.);
2. Biplan. „Jazze tik merginos";
3. B'avarija. „Labai";
4. B'avarija. „Mylėk mane";
5. Delfinai. „Dangus" (2 egz.);
6. Delfinai. „Krantas";
7. Elektra. „Svajonių laivai";
8. Empti. „Cunami";
9. Funky. „Raznocvetnoe leto";
10. Funky. „Funky.lt".

Kompaktinių diskų kaina $20, dvigubo albumo kaina - $40.

LIETUVOJE — PIRMOJI TURIZMO VERSLO MISIJA JAV KELIONIŲ ORGANIZATORIAMS

Rugsėjo 14 dieną Lietuvoje pirmąkart vyko verslo misija JAV kelionių organizatoriams ir žurnalistams. Į misiją buvo pakviesta 20 kelionių organizatorių ir 5 žurnalistai iš įvairių Amerikos vietų. Verslo misijos tikslas buvo — pristatyti misijos dalyviams Lietuvos turizmo galimybes, užmegzti naujų kontaktų, reklamuoti Lietuvą, kaip saugią ir patrauklią turistams šalį, skatinti į mūsų kraštą vykti kuo daugiau turistų iš Jungtinių Amerikos Valstijų. Misiją organizuoja Valstybinis turizmo departamentas prie Ūkio ministerijos, Lietuvos ambasada JAV ir VšĮ „Lietuvos turizmo fondas".

„Skatinant atvykstamojo turizmo srautus, labai svarbios yra ne tik kaimyninės šalys, Europos regionas, bet ir tolimosios rinkos, — sakė Valstybinio turizmo departamento direktorius Alvitis Lukoševičius. — Amerika pasirinkta dėl kelių priežasčių: amerikiečių susidomėjimo saugiu Europos regionu, didesnių atvykstančiųjų iš JAV į Lietuvą srautų, augančia Lietuvos turizmo galimybių pasiūla".

Statistikos departamento ir Valstybės sienos apsaugos tarnybos duomenimis, 2003 m. lankytojų iš JAV skaičius, palyginti su 2002 m., padidėjo 3 proc. Š.m. sausio–balandžio mėnesiais, palyginti su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu, atvykstančiųjų iš JAV į Lietuvą padaugėjo net 23 proc. (5,6 tūkst. lankytojų). 2003 m. Lietuvos viešbučiuose buvo apsistoję 13,3 tūkst. svečių iš Amerikos, arba 4,5 proc. daugiau nei 2002 m. Vidutinė apsistojimo trukmė buvo 2,4 paros. Pirmąjį 2004 m. ketvirtį viešbučiuose svečių iš JAV skaičius išaugo net 33,4 proc. Vidutinė apsistojimo trukmė — 2,8 paros.

Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas sako, kad ši misija yra puiki proga amerikiečiams atrasti vieną gražiausių ir saugiausių Europos kampelių, šalį su išsaugota Viduramžių istorija ir pilimis, gotikos, renesanso ir baroko architektūros šedevrais, šalį, kuri pastaraisiais metais demonstruoja įspūdingą ekonomikos augimą.

Siekdamas padidinti JAV gyventojų susidomėjimą mūsų šalimi, 2004 m. liepos mėnesį Valstybinis turizmo departamentas organizavo Lietuvos verslo misiją Amerikoje, New Yorke. Be Lietuvos, misijos metu amerikiečiams buvo pristatoma Lenkija, Latvija bei Estija.

Rugsėjo 14-ąją rengta verslo misija — pirmoji tokia Baltijos šalyse. Amerikiečiai susitiko su Lietuvos kelionių organizatoriais, viešbučių, pramogų verslo atstovais. Atvykusiems į Lietuvą buvo surengtos pažintinės ekskursijos į Europos geografinį centrą, po Vilnių, Trakus, Rumšiškės, Klaipėdą, Neringą, Palangą, Kryžių kalną, svečiams buvo pristatomi Lietuvos viešbučiai, konferencijų, renginių organizavimo galimybės, kt. JAV atstovai Lietuvoje vieši rugsėjo 13–17 dienomis.

Lidija Lukšytė
Valstybinio turizmo departamento prie Ūkio ministerijos atstovė viešiesiems ryšiams

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

„Draugo" skelbimų skyrius
Tel. 1-773-585-9500

SKELBIMAI

• **Amerikos lietuvių radijas,** vad. Anatolijus Šlutas — kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. **Tel. 773-847-4903,** adresas 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.